

Poreč grad po mjeri djeteta

Šimonović, Manuela Maia

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:137:235061>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-15**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

MANUELA MAIA ŠIMONOVIĆ

POREČ GRAD PO MJERI DJETETA

Diplomski rad

Pula, veljača 2024.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

MANUELA MAIA ŠIMONOVIC

POREČ GRAD PO MJERI DJETETA

Diplomski rad

JMBAG: 0303040064, izvanredni student

Studijski smjer: Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Predmet: Aktivni odgoj djece u prirodi

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Pedagogija

Znanstvena grana: Pedagogija ranog i predškolskog odgoja

Mentor: izv. prof. dr. sc. Sandra Kadum

Pula, veljača, 2024.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani _____, kandidat za prvostupnika _____ ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj diplomski rad pod nazivom _____

_____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cijeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu diplomskig radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. DIJETE PREDŠKOLSKE DOBI	3
2.1. Motorički razvoj	3
2.2. Socijalni razvoj	4
2.3. Emocionalni razvoj	4
2.4. Kognitivni (spoznajni) razvoj	5
3. SLOBODNE AKTIVNOSTI DJECE IZVAN VRTIĆA	5
4. ZNAČAJ SPORTSKIH I REKREACIJSKIH AKTIVNOSTI ZA DJECU	7
5. UTJECAJ RODITELJA NA TJELESNU AKTIVNOST DJETETA TIJEKOM SLOBODNOG VREMENA	8
6. GRAD POREČ-PARENZO	10
6.1. Općenito o gradu Poreču	10
6.2. Dječji vrtići grada Poreča	12
6.2.1. Dječji vrtić „Radost“ Poreč - Parenzo	13
6.2.2. Dječji vrtić – Scuola dell' infanzia „Paperino“	14
6.2.3. Dječji vrtić „101 dalmatinac“ i Dječji vrtić „Crvenkapica“	14
6.3. Sportska infrastruktura u gradu Poreču	15
6.3.1. Sportski objekti u vlasništvu grada Poreča	16
6.3.2. Sportski klubovi u gradu Poreču	19
6.3.3. "Program prilagođene univerzalne sportske škole u vrtićima grada Poreča – Parenzo"	20
6.3.4. Dječja igrališta i parkovi	20
6.3.5. Sportski server grada Poreča	21
6.3.6. Sportske aktivnosti u gradu Poreču povodom dana sportova	21
6.4. Kulturna događanja u gradu Poreču	22
6.4.1. Odsjek za djecu gradske knjižnice Poreč	23
6.4.2. Glazbeni vrtić	24
6.4.3. Društvo naša djeца Poreč	24
6.5. Zdravstvena skrb u Poreču	25
6.5.1. Zdravi grad Poreč - Parenzo	26
6.6. Kreativne radionice za djecu s invaliditetom i njihove prijatelje	27

6.7. Zdravstvena inicijativa za djecu u Poreču: "Hoditi i zdravi biti - La salute viene camminando".....	29
7. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA.....	30
7.1. Cilj istraživanja	30
7.2. Zadaci istraživanja.....	30
7.3. Uzorak istraživanja	30
7.4. Metode, postupci i instrumenti istraživanja	31
7.5. Analiza podataka.....	31
7.5.1. Intervju s gradonačelnikom grada Poreča gospodinom Lorisom Peršurić	32
7.5.2. Intervju s Upravnim odjelom za društvene djelatnosti	34
7.5.3. Intervju s bivšom ravnateljicom Dječjeg vrtića „Radost“ Poreč – Parenzo	37
7.5.4. Poreč grad po mjeri dijeteta – prikaz dobivenih rezultata.....	40
8. ZAKLJUČAK.....	58
9. LITERATURA	59
10. POPIS SLIKA, FOTOGRAFIJA, GRAFIKONA I TABLICA.....	63
11. PRILOG	64
12. SAŽETAK	74

1. UVOD

U suvremenom društvu, gradovi su središta života i razvoja, te stoga imaju ključnu ulogu u stvaranju uvjeta za sretan i zdrav razvoj najmlađih članova zajednice – djece. Koncept "Grad po mjeri djeteta" postaje sve važniji, ističući važnost prilagodbe gradskog okruženja potrebama djece, njihovom fizičkom, emocionalnom i kognitivnom razvoju, stvarajući prostor u kojem se mogu rasti, igrati se, učiti i izražavati svoje mišljenje.

Ovaj diplomski rad istražuje primjere takvih inicijativa i pristupa u kontekstu grada Poreča, jednog od najljepših obalnih gradova na jadranskoj obali Istre. Kroz analizu anketa provedenih među građanima grada Poreča i roditeljima djece u Poreču, te intervjuima s gradonačelnikom grada Poreča gospodinom Lorisom Peršurićem, pročelnicom upravnog odjela za društvene djelatnosti predškolski odgoj, obrazovanje, kulturu, tehničku kulturu, sport i rekreaciju gospođom Vesnom Kordić i višom stručnom savjetnicom gospođom Tihanom Mikulčić te dugogodišnjom ravnateljicom dječjeg vrtića „Radost“ Poreč – Parenzo gospođom Divnom Radola prikazujemo kako se ovaj grad usmjerava prema stvaranju okoline koja potiče sretan i zdrav razvoj djece.

Također, nastojimo pružiti uvid u strategije i inicijative koje grad Poreč provodi kako bi stvorio okoliš koji obećava sretno i zdravo djetinjstvo, te kako se nosi s izazovima i najboljim praksama u postizanju tog cilja.

2. DIJETE PREDŠKOLSKE DOBI

Prema Jurčević-Lozančić (2011) dijete je kreativno i interaktivno biće koje aktivno sudjeluje u svom odgoju i socijalizaciji. Djetetova aktivna priroda prepoznaje se u njegovoј igri, spontanom učenju, istraživanju, znatiželji, maštanju i zamišljanju. Spoznaja da djeca, kao i odrasli, traže odgovore na pitanja koji će pomoći da sama sebe bolje razumiju, potaknula je mnoge autore na istraživanje osobne i socijalne kompetencije jer, kako je poznato, rano djetinjstvo postavlja prve okvire razvoja pojma o sebi, koji će sadržavati pozitivne i negativne elemente, lica i naličja.

Jurčević-Lozančić (2005) navodi kako osobitost predškolskog djeteta leži u izraženom interesu za istraživanjem vlastite okoline. Kroz proces učenja i istraživanja svijeta oko sebe, predškolsko dijete postiže veću sigurnost, što rezultira i povećanim osjećajem zadovoljstva. Istraživanja pokazuju da čak i novorođenčad pokazuju osjetljive reakcije na vanjske podražaje te aktivno prikupljaju informacije o svom okruženju. Redovitim kontaktom s objektima i ljudima, dijete neprestano prima povratne informacije koje mu pomažu u upoznavanju svijeta oko sebe. Također navodi kako svako dijete predškolske dobi predstavlja jedinstvenu osobnost s vlastitim nizom faza rasta, jedinstvenom osobnošću te specifičnim stilom učenja.

U ranim godinama dijete se cijelovito razvija po razvojnim područjima: motorički, socijalno, emocionalno i kognitivno.

2.1. Motorički razvoj

U ranom i predškolskom uzrastu, djeca prolaze kroz značajan razvoj motoričkih vještina. Prvo usvajaju osnovne motoričke vještine, poput hodanja i trčanja, a kako rastu, kombiniraju ih u složenije pokrete. Oko druge godine većina djece počinje hodati samostalno s cijelom osnovom za ravnotežu, no često padaju dok uče trčati. Međutim, do kraja druge ili početkom treće godine, većina djece trči sigurno s manje padova. U dobi od tri godine, dijete može stajati na jednoj nozi na kratko, dok s četiri godine već može skakati s jedne nožice. Motoričke vještine razvijaju se različitim tempom u dobi od 2-3 godine, s djecom koja koriste gornji dio tijela za različite aktivnosti. Između četvrte i pete godine, djeca postaju bolja u bacanju i hvatanju lopte, a cijeli uzorak za

ove vještine razvija se prije pete godine. Tijekom školske dobi motoričke sposobnosti postaju sve razvijenije, a djeca pokazuju interes za različite sportove (Findak i Delija, 2001).

2.2. Socijalni razvoj

Socijalni razvoj podrazumijeva postizanje zrelosti u međuljudskim odnosima putem učenja s ciljem prilagodbe pojedinca grupnim standardima. Ovaj proces odvija se kroz socijalizaciju djece, ključnu fazu u njihovom razvoju (Selimović, Karić, 2011).

Socijalno ponašanje kod djece počinje vrlo rano, uključujući sposobnost razlikovanja lica, imitaciju, plašljivost, nepovjerenje te socijalnu kooperaciju. Od druge do šeste godine, dijete se prilagođava društvenom okruženju i sudjeluje u aktivnostima s vršnjacima. Dječje socijalno iskustvo, osobito u jaslicama, igra ključnu ulogu u razvoju socijalnih vještina. Obitelj, kao glavni agens socijalizacije, ima značajan utjecaj na formiranje ličnosti i proces socijalizacije djeteta, potičući pozitivan razvoj kroz emocionalnu podršku, interes i razumijevanje. Međusobni odnosi u obitelji, ponašanje članova i interakcije s drugima ključni su faktori u socijalizaciji djeteta (Selimović, Karić, 2011).

Dječji socijalni razvoj putem procesa socijalizacije odvija se kroz socijalne oblike učenja. Najvažniji i najčešći oblici socijalnog učenja su: uvjetovanje (klasično, instrumentalno, opservaciono), učenje po modelu (identifikacija, imitacija, učenje uloga) i učenje uviđanjem. U procesu socijalizacije bitna je uloga agenasa socijalizacije (obitelji, vršnjaka, predškolske ustanove, medija i dr.) (Selimović, Karić, 2011).

2.3. Emocionalni razvoj

Berk (2008) navodi kako je razvoj emocionalnih sposobnosti djece ključan za oblikovanje njihove osobnosti i odvija se kroz socijalno učenje. Djeca uče kako pravilno izražavati svoje emocije putem interakcije s okolinom. U predškolskoj dobi, emocionalne reakcije djece su jake, kratkotrajne i lako vidljive, budući da još nisu razvile kontrolu nad njima. Ovladavanje kontrolom emocija dolazi kroz učenje od društvene okoline koja im pruža modele prihvatljivog emocionalnog izražavanja.

Sredinom druge godine života dijete razvija samosvijest koja obuhvaća emocije poput stida, neugode, krivnje i ponosa. Ove emocije povezane su s doživljajem samog sebe, a okolina (roditelji, odgojitelji, obitelj) igra važnu ulogu u tome kada je prikladno osjećati

takve emocije. Samosvijest također potiče dijete na razumijevanje tuđih perspektiva, što dovodi do razvoja empatije (Berk, 2008).

Oko četvrte godine djeца postaju spremna za sudjelovanje u jednostavnim sportovima jer tada razumiju pravila igre i surađuju s vršnjacima. Važno je napomenuti da kod predškolske djece treba izbjegavati naglasak na pobjeđivanje kako bi se smanjio stres i omogućilo prihvaćanje poraza. Dječa u toj dobi još nisu potpuno svjesna vlastitih sposobnosti i često ih precjenjuju, što može rezultirati odustajanjem od izazova. Stoga je važno postaviti realna očekivanja (Sindik, 2008).

Društveni razvoj u ranoj i predškolskoj dobi usmjeren je na povećanje interakcije s vršnjacima. Vršnjaci postaju važni i služe kao mjerilo za usporedbu sebe i drugih. Interakcije s vršnjacima doprinose razvoju socijalnih vještina, a sudjelovanje u sportskim aktivnostima omogućuje dječi da upoznaju različite vršnjake i doprinose njihovoj socijalizaciji (Neljak, 2009).

2.4. Kognitivni (spoznajni) razvoj

Procesi kognitivnog razvoja doprinose učenju djeteta i obuhvaćaju osjetila, percepciju, pažnju, pamćenje, operativno razmišljanje i rješavanje problema. Osjetila registriraju i razlikuju osjetilne informacije, dok percepcija uključuje prepoznavanje i interpretaciju tih informacija, obuhvaćajući taktilne, vizualne, slušne i njušne percepcije. Prostorna percepcija pomaže djetetu u orientaciji u prostoru i kretanju. Pažnja i pamćenje u ranom uzrastu često su nepostojani, a dijete često usmjerava pažnju samo na ono što ga zanima (Neljak, 2009). Kako dijete raste, postaje bolje u zadržavanju pažnje i usmjerava se na određene aktivnosti. Tijekom sedam godina dječa postaju sposobna bolje kontrolirati svoju pažnju i ignorirati ometajuće faktore (Sindik, 2008).

3. SLOBODNE AKTIVNOSTI DJECE IZVAN VRTIĆA

Istraživanje provedeno od strane Reggio Children i Domus Accademy 1998. (Zini, 2005) pruža ključne smjernice za oblikovanje okoline koja potiče sveobuhvatan razvoj djece. Glavni cilj je stvoriti okruženje koje potiče osjetilno iskustvo djece – da vide, dodiruju, kušaju, mirišu, igraju se, istražuju i eksperimentiraju. Ukratko, prostor u kojem se dječa osjećaju voljeno, prihvaćeno i uvažavano. Sigurno i poticajno okruženje je ono koje omogućava dječi istraživanje svijeta oko sebe bez čestih intervencija odraslih, pružajući im slobodu i odabir igre koji ne ugrožava njihovo ili tuđe sigurnosti.

Igra na otvorenom omogućava djeci da razvijaju svoje tijelo, upoznaju granice, mogućnosti i sposobnosti. Suvremenim način života često dovodi do problema u dječjem razvoju, poput pretilosti ili problema koncentracije. Igra na otvorenom, kao što su timski sportovi, penjanje, ljuljačke i istraživanje prirodnog okoliša, pruža djeci priliku da se oslobole viška energije, bolje upoznaju sa svojim tijelom te razvijaju socijalne vještine (Vukić, 2012).

Igra na otvorenom, posebice u prirodnom, neuređenom prostoru, ima ključan utjecaj na fizičko zdravlje, pravilan rast i razvoj djece. Također, pozitivno utječe na mentalno zdravlje, razvoj samosvijesti i socijalne vještine (Krog, 2010). Stoga je važno proširiti poimanje prirodnog okruženja predškolske ustanove izvan dvorišta i igrališta, uključujući "osjetilni vrt" koji potiče učenje i spoznavanje prirode kroz različite senzorne doživljaje.

Prema Valjan (2012) poticajna vanjska okolina obuhvaća različita prirodna područja poput parkova, trgova, šuma, maslinika, voćnjaka, riječnih i morskih obala. Ova mjesta omogućuju djeci neposredno učenje putem istraživanja, otkrivanja i eksperimentiranja. Prirodno okruženje pruža izvanredne mogućnosti za proširenje odgojno-obrazovne djelatnosti i sukstrukciju kurikula usmjerjenog na očuvanje prirode, okoliša i promicanje održivog razvoja. Time se potiče holistički razvoj djece kroz usklađivanje s prirodnim potrebama i poticajima.

Istraživanja do sada ukazuju na potrebu za povećanjem razine tjelesne aktivnosti kod djece. Roditelji značajno utječu na ponašanje djece, a taj utjecaj može se ostvariti na tri načina: 1) aktivnim sudjelovanjem roditelja s djetetom; 2) aktivnost roditelja (ne nužno s djetetom), pri čemu modeliraju aktivno ponašanje; i 3) roditelji podržavaju svoje dijete u sudjelovanju u tjelesnim aktivnostima (Nikolić, Marić, Mraković, 2022).

Rezultati istraživanja (Nikolić, Marić, Mraković, 2022) ukazuju na značajno veću uključenost djece tjelesno aktivnih roditelja u tjelesne aktivnosti tijekom slobodnog vremena, sudjelovanje u organiziranim sportskim programima unutar i izvan vrtića. Tjelesno aktivni roditelji također potiču djecu na tjelesne aktivnosti u vrtiću, češće provode aktivno vrijeme s djetetom u prirodi, smatraju da dijete pokazuje interes za sportske aktivnosti i ističu važnost pohađanja sportskih programa zbog svijesti o opasnostima koje proizlaze iz tjelesne neaktivnosti. S druge strane, prema percepciji

tjelesno neaktivnih roditelja, njihova djeca više vremena provode u sjedećim aktivnostima.

Prekomjerna tjelesna masa, u kombinaciji s nedostatkom tjelesne aktivnosti, predstavlja ozbiljnu prijetnju za mentalno i fizičko zdravlje odraslih, posebno djece. Dodatni uzrok zabrinutosti stručnjaka leži u potencijalnom utjecaju pretilosti na očekivani životni vijek, sugerirajući da u SAD-u postoji rizik da će mlađe generacije živjeti kraće od svojih roditelja (Pilat, 2023).

Igra predstavlja najstariji oblik tjelesne i zdravstvene aktivnosti, spontano odabrana aktivnost čovjeka, koja se odlikuje raznolikim pokretnim strukturama i visokom razinom užitka i zadovoljstva. U predškolskoj dobi, igra je osnovna aktivnost djeteta, ispunjavajući većinu njegovog vremena. Treba je promatrati kao jednu od temeljnih potreba djeteta, ne smatrajući je nagradom ili kaznom vezanom uz poslušnost, niti je ograničavati samo na zabavu i opuštanje (Pilat, 2023).

Prema Pilat (2023) postoje četiri vrste igara koje se razlikuju prema dobi i uključenosti psihomotornih aktivnosti: dječje igre s intenzivnjim psihomotornim angažmanom, zabavne igre s manje izraženom psihomotornom aktivnosti, društveno zabavne igre te elementarne igre koje imaju različite ciljeve. Dječje igre s intenzivnjim psihomotornim angažmanom obuhvaćaju igre koje uključuju i ne uključuju rekvizite. Primjeri igara bez rekvizita uključuju poznatu igru skrivača, dok igre s rekvizitim mogu uključivati korištenje lopti, vijača i sličnih predmeta. Ova kategorija također obuhvaća razna natjecanja u sportskim i plesnim igrama, prelazak poligona te specifične igre prilagođene određenim okolišima, poput morskih igara.

4. ZNAČAJ SPORTSKIH I REKREACIJSKIH AKTIVNOSTI ZA DJECU

Djeci je potrebno pružiti podršku u raznim fazama razvoja, uzimajući u obzir njihove individualne potrebe i razlike. To uključuje osiguranje stimulativnog okruženja, postavljanje izazova i pružanje emocionalne podrške kako bi se omogućio optimalan razvoj svakog djeteta. U ranom djetinjstvu, od godine dana do početka školovanja, važno je razumjeti da se formiraju temelji motoričkih i funkcionalnih vještina, te se stječu osnovne motoričke sposobnosti. To je razdoblje ključno za oblikovanje tjelesnih vještina kod djece, a propuštanje prilike za razvoj u tom razdoblju može se teško nadoknaditi u kasnijem životu. Dječji vrtići, škole i izvannastavne aktivnosti igraju

ključnu ulogu u kompenzaciji negativnih utjecaja suvremenog načina života na dječje zdravlje. Planiranje kinezioloških aktivnosti za djecu zahtijeva razumijevanje kako te aktivnosti utječu na razvoj tjelesnih karakteristika djece tijekom njihovog života.

Prema Sindik (2008) redovita tjelesna aktivnost pomaže u očuvanju tih karakteristika, posebno u predškolskoj i ranoj školskoj dobi. Stoga je, od iznimne važnosti, pružiti djeci motoričke aktivnosti koje će poticati njihov maksimalni razvoj.

Marojević (2019) navodi kako tjelesna aktivnost sve više dobiva prepoznavanje zbog važnosti koju ima za intelektualni razvoj djece. Kroz igru i zabavu, djeca jačaju motoričke vještine, razvijaju osnovne sposobnosti poput koordinacije, ravnoteže i gibljivosti te ojačavaju mišiće. Tjelesna aktivnost potiče istraživanje okoline, razvoj osjetila i socijalizaciju, učeći pravila igre, suradnju, timski rad i poštivanje pravila kroz sportske aktivnosti. Osim toga, sport doprinosi razvoju samopouzdanja, socijalnih vještina i osjećaja pripadnosti zajednici. Važno je naglasiti da bi sport trebao biti zabavan i slobodan izbor djeteta, bez stvaranja stresa ili pritiska. Odrasla podrška, posebno roditelja i odgajatelja, ključna je za pozitivan sportski razvoj djece, zadovoljavajući njihove potrebe za kretanjem, socijalizacijom i osobnim razvojem. Sport pruža djeci osjećaj moći, pripadnosti zajednici te ispunjava njihove osnovne potrebe na različite načine.

5. UTJECAJ RODITELJA NA TJELESNU AKTIVNOST DJETETA TIJEKOM SLOBODNOG VREMENA

Roditelji se aktivno uključuju u organizaciju slobodnog vremena svoje djece, dok se djeca također spontano igraju ispred svojih domova. Ova praksa je primjetna u manjim gradovima, dok je u velegradovima manje izražena. Glavni naglasak u slobodnim aktivnostima djece predškolske dobi je socijalizacija, dok se edukativne aktivnosti obično odgađaju kasnije, kada djeca započinju formalno obrazovanje (Sedlar, Boneta, 2013).

Odluka roditelja o tome koje aktivnosti odabrati za svoju djecu često ovisi o njihovim materijalnim mogućnostima, osobito u vezi s načinom provođenja godišnjeg odmora. Nažalost, količina slobodnog vremena za djecu toliko je ograničena da roditelji često odustaju od vlastite osobne edukacije, čak i kada smatraju da je važna (Sedlar, Boneta, 2013).

Roditelji imaju ključnu ulogu u oblikovanju tjelesne aktivnosti svoje djece tijekom slobodnog vremena, budući da djeca često oponašaju roditeljske uzore. Za predškolsku djecu, koja već dio vremena provode s obitelji, odgovornost roditelja je osigurati kvalitetno ispunjavanje toga vremena. Moderni način života može ograničiti slobodno vrijeme roditelja za vođenje djece na vanjske aktivnosti ili sudjelovanje u sportskim aktivnostima, što može rezultirati nedostatkom tjelesne aktivnosti kod djece. Poticanje tjelesne aktivnosti od najranije dobi važno je radi izbjegavanja zdravstvenih problema i razvoja zdravih navika. Kvaliteta zajednički provedenog slobodnog vremena ima ključan utjecaj na socijalizaciju djece i jačanje obiteljskih veza. Preporuke Svjetske zdravstvene organizacije naglašavaju dnevnu tjelesnu aktivnost od najmanje 60 minuta, uz vježbe za jačanje mišića najmanje tri puta tjedno. Roditelji bi trebali poticati tjelesnu aktivnost djeteta sukladno njihovim interesima, osiguravajući ravnotežu između aktivnosti i odmora. Kvaliteta provedenog vremena važnija je od količine, stoga je preporučljivo da roditelji zajedno s djetetom planiraju slobodno vrijeme uzimajući u obzir djetetove interese i potrebe (Rosić, 2005).

Nakon što djeca provedu vrijeme u vrtiću, gdje sudjeluju u aktivnostima koje potiču tjelesnu aktivnost i socijalnu interakciju, važno je svjesno naglasiti roditeljima potrebu da njihova djeca budu i dalje tjelesno aktivna te da ograniče vrijeme pred televizijom ili računalom.

Prema Rosiću (2005), aktivnosti u slobodno vrijeme mogu se svrstati u tri kategorije:

1. Kućne aktivnosti - uključuju sve aktivnosti koje se obavljaju u zatvorenom prostoru, kao što su čitanje, gledanje televizije, korištenje računala i vježbanje.
2. Vanjske aktivnosti - obuhvaćaju sve aktivnosti koje se odvijaju na otvorenom, kao što su šetnje, igre u parku, kupovina itd.
3. Kombinirane aktivnosti - uključuju sportske aktivnosti, društvene igre, sviranje glazbe i slično.

Mnoge obrazovne ustanove sada nude izvannastavne aktivnosti prilagođene interesima i željama djece i mladih. Sudjelovanje u takvim aktivnostima trebalo bi biti dobrovoljno, usmjereni prema vlastitim interesima i potaknuto osobnom motivacijom (Bokulić, 2017).

Tjelesna aktivnost ima višestruke koristi za tjelesno i mentalno zdravlje, a pozitivna psihologija pruža teorijski okvir za proučavanje njezinog utjecaja na psihološku dobrobit. Sudjelovanje u tjelesnoj aktivnosti izravno pozitivno utječe na kvalitetu života pojedinca, potičući pozitivne emocije poput povećane vitalnosti, podizanja raspoloženja, osjećaja zabave i uživanja u aktivnostima te povećava samoučinkovitost i samopouzdanje (Barić, 2007). Komunikacija s djecom, poštivanje njihovih individualnih razlika i sposobnosti, poticanje i rješavanje problema i suradnja s njima od izuzetne su važnosti za njihov razvoj (Sindik, 2009).

Ključno je da djeca provode svoje slobodno vrijeme na aktivan način, prateći svoje interese i potrebe, uzimajući u obzir zdravu okolinu i uvjete.

6. GRAD POREČ-PARENZO

6.1. Općenito o gradu Poreču

Grad Poreč-Parenzo je slikovito obalno naselje smješteno na zapadnoj obali istarskog poluotoka u Hrvatskoj. Poznat po bogatoj povijesti, prekrasnoj prirodi te turističkom značaju, Poreč privlači posjetitelje svojom kombinacijom kulturnih bogatstava i prirodnih ljepota.

Slika 1. Općina Poreč

(Preuzeto sa:

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.istriaterramagica.eu%2Fscena%2Fkamo-zavikend%2Fdodite-na-porecki-hoditi-i-zdravi-bitii-2023%2F&psig=AOvVaw1mrN1tIQbSIAuKo98zYBik&ust=1707678772941000&source=images&cd=vfe&opi=89978449&ved=0CBIQjRxqFwoTCLjMpKi9oYQDFQAAAAAdAAAABAE>

Poreč, drugi najveći grad u Istri, ponosno je istaknuo svoj uspon u smislu stanovništva i kvalitete života. Prema podacima policijske postaje Poreč za 2019. godinu, broj stanovnika ovog grada premašio je 20 tisuća, što predstavlja značajan rast od 18% u odnosu na posljednji službeni popis stanovništva iz 2011. godine. Osim toga, Poreč se i ove godine nalazi među prvih pet gradova u Republici Hrvatskoj s pozitivnim prirodnim prirastom, a važno je napomenuti da Poreč ne ovisi o većem susjednom gradu. Većina stanovnika koji žive u Poreču također radi u tom gradu ili na širem porečkom području. Grad Poreč jedan je od najmlađih u Istri s obzirom na prosječnu dob stanovništva.

Gradonačelnik Loris Peršurić¹ ističe da ova pozitivna demografska kretanja i rast nisu rezultat samo trenutnih mjera, već su prije svega rezultat stabilne gospodarske situacije. Poreč nije samo najrazvijeniji grad u Istri, već i jedan od najrazvijenijih u Republici Hrvatskoj, s niskom stopom nezaposlenosti. Ovo potvrđuje da je grad Poreč zdrava gospodarska sredina s dobro razvijenom infrastrukturom koja omogućuje kontinuirano otvaranje novih poslova i poslovnih prostora (Dostupno na: <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=41563&pid=&j=CRO>)

6.2. Dječji vrtići grada Poreča

U gradu Poreču djeluje četiri ustanove za odgoj i obrazovanje predškolske djece, uključujući Dječji vrtić "Radost" i Dječji vrtić – Scuola dell'infanzia "Paperino", te dva privatna dječja vrtića, "Crvenkapica" i "101 Dalmatinac". Osim središnjih objekata, neke od ovih ustanova imaju i podružnice izvan samog grada.

Promatrajući prostornu distribuciju grada, predškolske ustanove su dostupne u gotovo svim dijelovima grada, s najvećom koncentracijom u središnjem dijelu. Grad ima tri osnovne škole: Osnovnu školu Poreč, Osnovnu školu Finida i Talijansku osnovnu školu Bernardo Parentin. Broj učenika u porečkim osnovnim školama posljednjih je godina u porastu te ih je u školskoj godini 2020./21. bilo 1635 (Musa, 2022).

Taj rast doveo je do značajnih ulaganja, uključujući izgradnju dviju novih osnovnih škola sa sportskim dvoranama, svaka kapaciteta za 700 učenika. Ove nove škole, podružnica u Žbandaju otvorena 2017. godine i OŠ "Finida" 2018. godine, omogućuju održavanje cijele nastave u jutarnjoj smjeni, pružajući učenicima dovoljno vremena za razne izvannastavne aktivnosti u poslijepodnevnim satima. Poreč nudi preko 200 različitih udruga, više od 50 sportskih klubova i šest javnih sportskih dvorana. Grad ima dvije srednje škole u kojima učenici mogu stjecati kvalifikacije kroz opće i strukovne programe. Srednja škola „Mate Balota“ nudi programe opće i jezične gimnazije, te strukovne programe za ekonomiste, komercijaliste i poljoprivredne tehničare. Srednja turističko-ugostiteljska škola Antona Štifanić nudi programe za hotelijersko-turističke tehničare, turističko-hotelijerske komercijaliste te konobare, kuhare i slastičare. U Poreču se nalazi i podružnica Sveučilišta u Rijeci, točnije Poljoprivredni odjel. Ova

¹ Gospodin Loris Peršurić gradonačelnik je grada Poreča od 2017. godine

grana nudi trogodišnji prediplomski studij vinogradarstva i mediteranske poljoprivrede (Musa, 2022).

6.2.1. Dječji vrtić „Radost“ Poreč - Parenzo

Prema programu javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju Grada Poreča-Parenzo za 2022. godinu, organizacija odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi provodi se putem devet različitih organizacijskih jedinica, i to: Dječji vrtić "Radost I", Dječji vrtić "Radost II" (oba u Poreču), Područni vrtić Baderna, Područni vrtić Sv. Lovreč, Područni vrtić Vižinada, Područni vrtić Kaštela - Vrtić, Područni vrtić Kaštela-Jaslice i Područni vrtić Žbandaj.

Unutar ovih ustanova, djeluje ukupno 30 odgojno-obrazovnih skupina, u kojima je upisano 483 djece.

Razlikujemo dva osnovna programa: desetosatni redoviti program, koji obuhvaća 468 djece i provodi se u gradskim vrtićima, te šestosatni program koji uključuje 15 djece i provodi se kako u gradskim vrtićima tako i u svim područnim vrtićima. U jednoj skupini provodi se desetosatni redoviti program obogaćen katoličkim vjerskim odgojem.

Važno je napomenuti da unutar ovih odgojnih skupina integrirana su i djeca s teškoćama u razvoju. Ovo uključuje djecu s poremećajima u govoru i glasovnoj komunikaciji, djecu s poremećajima ličnosti uzrokovanim organskim faktorima ili psihološkim čimbenicima, djecu s poremećajima u ponašanju, djecu s smanjenim intelektualnim sposobnostima, djecu s autističkim spektrom i djecu s Down sindromom. Uključivanjem ovih djece u redovite programe, u skladu s Odlukom o mjerilima finansiranja predškolskih ustanova, kojeg donosi Grad Poreč, omogućeno je pružanje povoljnijih uvjeta plaćanja učešća u cjeni, gdje se iznos umanjuje za 50%.

Uz redovite programe u suradnji s Gradom Poreč i Sportskom zajednicom, implementiran je sportski program za djecu predškolske dobi, odnosno za one koji se pripremaju za upis u osnovnu školu. Također, za one predškolce koji ne sudjeluju u redovnom vrtićkom programu, program predškole će se provoditi kroz ukupno 310 sati. Grad Poreč je za finansiranje rada Dječjeg vrtića „Radost“ 2022. godine izdvojio 16.901.724,00 kuna (2.243.244,28 eura).

6.2.2. Dječji vrtić – Scuola dell' infanzia „Paperino“

"Dječji vrtić "Paperino" je predškolska javna ustanova na talijanskom jeziku koja je usmjereni na zadovoljavanje potreba članova talijanske nacionalne manjine u području Grada Poreča i Općine Tar. Ova ustanova organizira i provodi programe njegove obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane za djecu u dobi od prve godine života do trenutka kad krenu u osnovnu školu. Vrtić se sastoji od pet organizacijskih jedinica smještenih u Poreču, Varvarima, Velom Maju, Taru i Dračevcu.

Grad Poreč je osnivač ove ustanove i financira rad skupina koje djeluju na njegovom teritoriju, što ukupno iznosi osam skupina. S druge strane, Općina Tar sudjeluje u sufinanciranju rada ustanove na svom području, u skladu s dogovorenim omjerima između općine i osnivača. Djeca sudjeluju u desetosatnom programu, uz dodatnu likovnu radionicu koja se održava dva puta tjedno, svaki put trajanja jednog školskog sata.

Prema programu javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju Grada Poreča-Parenzo za 2022. godinu rashodi za plaće i materijalne troškove financiraju se iz gradskog proračuna Grada Poreča, pri čemu gradski proračun sudjeluje s 84%, dok 16% pokrivaju participacije roditelja. Sredstva iz gradskog proračuna namijenjena su za isplatu plaća, doprinosa i naknada za prijevoz zaposlenih u vrtiću, dok se prihodi od posebnih namjena (participacije roditelja) planiraju upotrijebiti za materijalne i sirovinske troškove, dio naknada za prijevoz osoblja, troškove energije, uredski materijal, komunalne naknade i računalne usluge. Ukupna sredstva iz proračuna grada Poreča za Dječji vrtić Paperino za 2022. iznosi 5.710.200,00 kuna (757.873,78 eura).

6.2.3. Dječji vrtić „101 dalmatinac“ i Dječji vrtić „Crvenkapica“

Grad Poreč sudjeluje u finansiranju ovih ustanova kroz svoj doprinos u ukupnoj cijeni boravka djece koja imaju prebivalište na području grada.

Prema programu javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju Grada Poreča-Parenzo za 2022. godinu sufinancira se redoviti program vrtića i jaslica, koji uključuje boravak djece tijekom 10 ili 6 sati dnevno. Grad sudjeluje u pokrivanju troškova boravka djece s iznosima od 1.440,00 kuna (191,12 eura) za jaslice i 1.140,00 kuna (151,30 eura) za vrtić. U 2022. godini će se sufinancirati smještaj za ukupno 220 djece. Ovo će se provoditi u DV "Crvenkapica" za ukupno do 66 djece te u DV "101 Dalmatinac" za ukupno do 154 djece. U 2022. godini, Grad Poreč će pružiti financijsku

potporu privatnim vrtićima u ukupnom iznosu od 3.892.065,00 kuna (516.565,80 eura), pri čemu će DV "Crvenkapica" dobiti 989.280,00 kuna (131.300,02 eura), a DV "101 Dalmatinac" 2.902.785,00 kuna (385.265,78 eura). Od tog iznosa, 2.327.760,00 kuna (308.946,84 eura) bit će usmjereno prema sufinanciranju smještaja djece, 515.025,00 kuna (68.355,56 eura) za plaće i putne troškove asistenata u nastavi za devetero djece s teškoćama u razvoju, te 60.000,00 kuna (7.963,37 eura) za rad subotom, što obuhvaća prosječno 25 djece mjesečno.

U Poreču su pokrenuti planovi za izgradnju dvaju novih dječjih vrtića u naseljima Nova Vas i Varvari, a već je u tijeku proces javne nabave za izvođenje radova. Ovi novi vrtići zajedno će dodati 300 novih jasličkih i vrtičkih mesta za djecu Poreča. Gradonačelnik Poreča, Loris Peršurić, najavio je ove planove tijekom sastanka s gradskim pročelnicima, zamjenikom gradonačelnika i direktorima Službe, Odvodnje i Turističke zajednice grada Poreča. Pročelnica za društvene djelatnosti, Vesna Kordić, naglasila je da će ova inicijativa znatno poboljšati kvalitetu života obitelji u Poreču i zadovoljiti potrebe građana. Također, istaknula je da se u sektoru društvenih djelatnosti radi na proširenju postojećeg Doma za starije i nemoćne osobe, natkrivanju terase u zgradi vrtića u Baderni i drugim manjim poboljšanjima usmjerenim na unaprjeđenje uvjeta za sve korisnike (Mohorović, 2023). Novi vrtići u naseljima Nova Vas i Varvari za 300 mališana. (Glas Istre, Dostupno na: <https://www.glasistre.hr/istra/2023/09/01/novi-vrtici-u-naseljima-nova-vas-i-varvari-za-300-novih-malisana-881922>).

6.3. Sportska infrastruktura u gradu Poreču

Poreč, kao jedan od najprepoznatljivijih i najdinamičnijih gradova na obali Istre, ne samo da nudi bogatu povijest, kulturu i prekrasne plaže, već također ponosno ističe svoju iznimnu sportsku infrastrukturu. Gradski sportski objekti predstavljaju srce sportske zajednice Poreča, pružajući građanima i posjetiteljima priliku za aktivno bavljenje sportom, rekreaciju i razvoj sportskih talenata. U nastavku ovog teksta, istražit ćemo raznovrsnost i kvalitetu sportske infrastrukture grada Poreča, te ćemo se upoznati s objektima i programima koji ovaj grad čine pravim sportskim centrom Istre.

Gradonačelnik Peršurić najavio je unapređenje sportske infrastrukture u Poreču. Nakon otvaranja prvog igrališta u nogometnom kampusu, planira se izgradnja još dva terena do 2024. Radovi bi trebali početi početkom ljeta. Grad također ulazi u sanaciju boćališta, obnovu betonskih igrališta i izgradnju vanjskog bazena. Poreč podržava

sportaše i klubove pokrivači troškove trenažnog procesa, putne troškove, školovanje trenerskog kadra i liječničke preglede. Projekti "Porečki delfin" i "Rukomet u vrtićima" uspješno su provedeni, a razmatraju se daljnje pogodnosti za sportske klubove (Glas Istre, 2023. Dostupno na: <https://www.glasistre.hr/istra/2023/12/28/ulaganje-u-porecku-sportsku-infrastrukturu-u-2024-u-planu-je-izgradnja-jos-jednog-terena-na-nogome-905121>).

6.3.1. Sportski objekti u vlasništvu grada Poreča

Sportsko rekreacijski centar Veli Jože, Sportsko rekreacijska zona Novo naselje, Boćalište u naselju Bolnica, Zgrada Palestre, Streljana – prizemlje, Nogometno igralište u Pionirskoj ulici, Dva nogometna igrališta u Taru, Boćalište Vabriga, Boćalište Nova Vas, Boćalište Mali maj, Boćalište Špadići, Boćalište Buići, Boćalište Varvari, Boćalište Červar, Boćalište Mihelići, Boćalište Musalež, Boćalište Fuškulin, Boćalište Valkarin, Boćalište Mugeba, Boćalište M.Balota, Boćalište Katun, Boćalište Kadumi, Boćalište Muntižana, Boćalište Jasenovica, Boćalište Veleniki, Boćalište Dračevac i Nogometno igralište Baderna.

Tablica 1. Popis dječjih igrališta u gradu Poreču

MO JOAKIM RAKOVAC	
NASELJE BOLNICA (Ui. T. Ujevića)	1
NASELJE BOLNICA II (Ui. F. Prešerna) - I.G. Kovačić	1
PARK M: GUPCA	1
PARK OLGE BAN	1
GARBINA	1
ST. PORTUN	1
PETRA PRERADOVIĆA	1
IVE ANDRIĆA	1
MO ANKE BUTORAC	
NOVO NASELJE - REKREACIONA ZONA	1
REKREACIONA ZONA	1
BRUNO VALENTI	1
NASELJE POREČ JUG (Ui. V. Jože)	1

MO MATE BALOTA	
NASELJE NOVO SELO DONJE (UI. Ronjgova)	1
NASELJE FINIDA JUG (UI. Rovinjska)	1
NASELJE PICAL (A. Guštin i M. Lombarda)	1
NASELJE FINIDA (Ilirsaka)	1
STANCIJA VERGOTINI	1
NASELJE MATE BALOTA)	1
SPINČIĆEVA ULICA	1
RAJKA STIPE	1
MO VELI MAJ	
NASELJE VELI MAJ	1
NASELJE VRANIĆI (Grožnjanska)	1
GULIĆI	1
ČERVAR PORAT	1
ČERVAR PORAT CENTAR	1
STARI ČERVAR	1
PLAŽA MATERADA SJEVER - UVALA SV. MARTIN	1
BAŠARINKA	1
VODOPIJA	1
ŠPADIĆI (OPATIĆ)	1
ŠPADIĆI (BOĆALIŠTE)	1
CRESKA	1
HVARSKA	1
KOD SIESTE	1
SV. MARTIN - HZJZ	1
SV. MARTIN - plaža	1
VELI MAJ - uz polivalentno	1
MO BADERNA	
BADERNA	0

BADERNA - novo	1
ŠTIFANIĆI	1
KATUN	1
BONACI	1
MO ŽBANDAJ	
ŽBANDAJ II	1
KADUMI	1
BUIĆI	1
LADROVIĆI	1
RADOŠI	2
MIHELIĆI	1
KIRMENJAK	1
JEHNIĆI	1
RADMANI	1
MO FUŠKULIN	
FUŠKULIN	1
MUGEBA	1
DRAČEVAC	1
MUNTIŽANA	1
JASENOVICA	1
ST. BEČIĆ	1
ČUŠI	1
MO NOVA VAS	
NOVA VAS	2
ANTONCI	1
KOSINOŽIĆI	1
VEŽNAVERI	1
KUKCI	2
CANCINI	1

MIHATOVIĆI	1
DEKOVIĆI	1
BRČIĆI	1
STRANIĆI	1
MO VRVARI	
VRVARI	1
VELENIKI	1
MUSALEŽ	1
ST. DIKLIĆ	1
VALKARIN	1
	75

6.3.2. Sportski klubovi u gradu Poreču

Na stranicama Sportskog saveza Grada Poreča navedeni su sportski klubovi koji djeluju na području grada: Aeromix, Atletski klub Maximvs, BB klub Veli Jože, Biciklistički klub Poreč, Boćarski klub Červar, Boćarski klub Dračevac, Boćarski klub Istra Poreč, Boćarski klub Kum Buići, Boćarski klub Mate Balota, Boćarski klub Montižana, Musalež, Nova Vas, Novo naselje, Špadići, Veleniki, Vrvare, Društvo za podvodne djelatnosti i sportski ribolov „Poreč“, Golf klub Parentium, Hrvatski klub Poreč, Istarski boćarski savez, Jedriličarski klub Horizont – Poreč, Judo klub „Istra“ Poreč, Karate klub Finida, KI AIKIDO klub Poreč, Kick-boxing klub King, Klub ritmičko-sportske gimnastike Poreč, Klub za daljinsko plivanje i sportsku rekreaciju Poreč, Košarkaški klub Poreč, Mačevalački klub Špada, Muški kuglački klub Istra, Nogometni klub Jadran-Poreč, Odbojkaški klub Poreč, Padel klub Poreč-Parenzo, Penjački klub Picugi, Plivački klub Poreč, Rukometni klub Poreč, Ski klub Poreč, Snowboard klub Goofy, Sportsko ribolovno društvo Zubatac, Stolnoteniski klub Jadran, Streličarski klub Poreč-Parenzo, Šahovski klub Vladimir Gortan, Teniski klub Pro 2000, Udruga kineziologa, Vaterpolo klub Poreč, Veslački klub Adriatico, Zajednica Boćarskih klubova Poreč, Ženski kuglački klub Istra Poreč, Ženski rukometni klub Poreč (Sportska zajednica grada Poreča: Klubovi. Dostupno na: <https://szgp.hr/Porec/271/HR>).

6.3.3. "Program prilagođene univerzalne sportske škole u vrtićima grada Poreča – Parenzo"

U suradnji Sportske zajednice grada Poreča, Udruge kineziologa Poreč, gradskog Upravnog odjela za društvene djelatnosti te dječijih vrtića Radost i Paperino, pokrenut je projekt "Program prilagođen univerzalne sportske škole u vrtićima Grada Poreča – Parenzo." Grad je izdvojio 24 tisuće kuna (3.185,35 eura) iz proračuna za inicijativu koja se usmjerava na djecu predškolske dobi, s naglaskom na šestogodišnjaka, proširujući se na generaciju petogodišnjaka. Program koji nadziru stručne kineziologe provodit će se svaki tjedan dva puta. Osnovni cilj je poticanje psihosomatskog razvoja djece kroz kineziološke aktivnosti, utičući na motoričke sposobnosti, razvoj lokomotornog sustava i potičući svakodnevnu naviku tjelesnog vježbanja kroz igru i zabavu. Program ima kinantropološke i odgojne ciljeve, potičući razvoj samopouzdanja, samostalnosti, poštovanje pravila te timsku suradnju. Ključno je da se vježbanje prilagodi dobi i sposobnostima djece kako bi potaknulo pozitivnu sliku o sebi i razvoj socijalnih vještina (Glas Istre, 2022. Dostupno na: <https://www.Glasistre.hr/istra/porec-kreće-program-sportskog-vrtica-772941>).

6.3.4. Dječja igrališta i parkovi

Grad Poreč - Parenzo aktivno unaprjeđuje dječja igrališta u suradnji s mjesnim odborima i lokalnim stanovnicima. Kroz kontinuirane investicije tijekom godine obnavljaju se i dodaju novi sadržaji na igralištima u različitim naseljima, poput Poreč-juga, Mihelići, Nove Vasi, Brčići, Musaleža i Ladrovića. Osim dodavanja novih igrala, postavljaju se zaštitne gumene podloge, klackalice, ljljačke te se postavljaju ograde radi sigurnosti djece. Grad je u ovoj godini uložio gotovo 300 tisuća kuna (46.452,99 eura) u opremanje igrališta, a planira se nastavak uređenja više od stotinu dječjih i polivalentnih igrališta u idućoj godini. Također, na Gradskom kupalištu otvoreno je suvremeno dječje igralište s raznovrsnim sadržajem, uključujući zip-line, ljljačke, tobogan, kućice, klackalice i podlogu od antireumatske gume. Obnova ovog parka, financirana od strane Turističke zajednice Grada Poreča i Grada Poreča-Parenzo, iznosila je oko 700 tisuća kuna (92.905,97 eura). Gradonačelnik Peršurić ističe da je obnova dio šireg projekta podizanja standarda uređenja gradskih plaža, a direktor Turističke zajednice najavljuje buduće planove, uključujući uređenje bike parka i vodenog parka u blizini (Dostupno na: <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=34831&pid=&j=CRO>)

6.3.5. Sportski server grada Poreča

Sport kao djelatnost, koja doprinosi zdravom životu građana, odgoju i obrazovanju, gospodarskom promicanju, te razvoju međuljudskih odnosa, od posebnog je interesa za Grad Poreč. Obaveza Grada u tom segmentu tim je veća jer je cjelokupna briga o sportu i sportskim objektima spuštena na nivo jedinica lokalne samouprave. Grad Poreč raspolaže s velikim vrijednostima u sportu i to ljudskim i stručnim potencijalom, te sportskim objektima. Temeljem Zakona o sportu, radi ostvarivanja potreba i interesa sportskih organizacija (udruga i klubova), te usmjeravanja i koordiniranja ukupnih aktivnosti u sportu, kao i realiziranja javnih potreba u sportu, na nivou Grada Poreča osnovana je Udruga sportskih zajednica Grada Poreča. Ukupno evidentiranih sportskih organizacija u Savezu sportova ima 25 u 18 grana sporta. Aktivnih sportaša svih uzrasnih kategorija u sportskim klubovima Grada Poreča ima 2 500 (Dostupno na: <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=24&pid=14>).

6.3.6. Sportske aktivnosti u gradu Poreču povodom dana sportova

Predsjednik Sportske zajednice grada Poreča Alfred Mendiković prenio je poruku "Zdrav duh u zdravom tijelu" na prezentaciji sportskih aktivnosti povodom Svjetskog dana sporta na porečkom Trgu slobode. Na događaju se je predstavilo 49 sportskih udruga, koje su članice Sportske zajednice grada Poreča - Parenzo, s ciljem poticanja vrličke djece na bavljenje sportom. Grad Poreč broji 1.407 natjecatelja-sportaša i 3.400 rekreativnih članova unutar tih udruga. Poseban naglasak je stavljen na važnost uključivanja djece u sportske aktivnosti uz podršku roditelja. Gradonačelnik L. Peršurić istaknuo je kvalitetnu sportsku infrastrukturu u Poreču te najavio otvaranje nove sportske dvorane. Za potporu aktivnostima sportskih udruga, grad je osigurao 350.000 kuna (46.453,00 eura) s dodatkom u fond za izvrsnost (Dostupno na: <https://www.ipress.hr/istra/55365-poreckim-klincima-predstavljene-vrijednosti-bavljenja-sportom>)

Poreč je dugi niz godina partner Zdravog grada Poreča i Grada Poreča u promicanju zdravih životnih odabira za slobodno vrijeme djece i mladih, pružajući im zaštitu i zdravo usmjereno tijekom njihova odrastanja. Posebno u turističkim gradovima poput Poreča, važno je da djeca svoje ljetne mjesecce provode aktivno i zdravo, budući da tada često imaju višak slobodnog vremena, a roditelji, posebno ugostitelji, rade

intenzivno. Djeci je tijekom razvoja posebno važna fizička aktivnost i kretanje na otvorenom prostoru, budući da potiče njihov psihofizički razvoj i stjecanje zdravih navika. Ovo postaje još važnije u 21. stoljeću, obilježenom sjedilačkim načinom života i rastućom ovisnošću o tehnologiji, što se odražava i na djecu i mlade. Poreč također sudjeluje u hrvatskom projektu "Živjeti zdravo" putem inicijative "Volonteri u parku" Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koju vodi Zdravi grad Poreč. Ovogodišnji projekt "Volonteri u parku" podržao je aktivnosti ljetnih kampova Grada Poreča-Parenzo, ljetnu bazu DND-a te aktivnosti Jedriličarskog kluba "Horizont". Projekt je osigurao različite igračke i rekvizite (frizbije, krede u boji, loptice, dječje rekete, automobilčiće) te majice s logom projekta "Živjeti zdravo". Cilj je bio organizirati tjelesne aktivnosti na otvorenom prostoru za djecu i pružiti im sredstva za igru. Ova suradnja je poslala snažnu poruku zajednici da su zdravi izbori u slobodnom vremenu za djecu i mlade kroz aktivnosti na otvorenom prostoru, igre i zabave od iznimne važnosti i zaštite koje roditelji i zajednica pružaju djeci. Također je naglašeno da je svaka dobro organizirana aktivnost za slobodno vrijeme, bilo tjelesna ili druga zabava, od velike koristi i zaštite za djecu. Odabir aktivnosti za slobodno vrijeme trebao bi se temeljiti na suradnji između roditelja, djece i po potrebi stručnjaka, uzimajući u obzir dječje interese, sklonosti i motivaciju. Pravilno odabrana aktivnost za slobodno vrijeme usmjerava djecu prema pozitivnim izborima i pomaže im u njihovo dosljednosti u tim aktivnostima, čineći ih zaštitnima za njih. Važno je napomenuti da je nositelj nacionalnog projekta "Živjeti zdravo" Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ), sufinanciranog od strane Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (Dostupno na: <https://www.zdravi-grad-porec.hr/aktualnosti/u-porecu-ljetne-aktivnosti-za-djecje-zdrave-zivotne-izbore-zivjeti-zdravo/>).

6.4. Kulturna događanja u gradu Poreču

Međunarodna studentska kiparska škola Montraker osnovana je 1991. s ciljem revitalizacije napuštenog kamenoloma u Vrsaru. Originalno pokrenuta u suradnji s Filozofskim fakultetom iz Rijeke i Akademijom likovnih umjetnosti iz Zagreba, škola se proširila u međunarodnu suradnju. Osim kiparstva, škola potiče književne susrete, dodjeljuje nagradu Laurus nobilis za učenike, čakavsku poeziju, te organizira festival poput "BOOKtiga" za popularizaciju knjige i "Street Art Festival". Glazbene manifestacije poput "Koncerata u Eufrazijani" i "Večeri jazza u Lapidariju" privlače istaknute glazbenike. Likovna scena obuhvaća "Porečki anali", najstariju likovnu

manifestaciju, "Izložbu Adrijatik" i "Photodistorziju" (Grad Poreč – Parenzo, 2018. Dostupno na: <https://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=212&pid=16>).

6.4.1. Odsjek za djecu gradske knjižnice Poreč

Na službenim stranicama Gradske knjižnice Poreč navedeno je kako odsjek za djecu u Gradskoj knjižnici Poreč pruža posebnu pozornost predškolskoj djeci, promičući razvoj čitalačkih navika kod najmlađih korisnika. U skladu s međunarodnom Konvencijom o pravima djeteta, knjižnica nudi temeljne usluge besplatno za svu djecu do sedam godina starosti. Odjel se posvetio stvaranju kvalitetne zbirke knjižnične građe kako bi potaknuo čitanje kod predškolske djece i unaprijedio njihovu kvalitetu života. Prve igraonice za djecu u Poreču počele su raditi 1992. godine, privlačeći veliki interes djece i roditelja. Nakon preseljenja knjižnice na novu lokaciju 2004. godine, ponovno su uvedene igraonice za djecu. Godine 2005. otvoreni su posebno adaptirani prostori knjižnice za djecu i mlade, pružajući prostor za edukativne aktivnosti i poticanje razvoja čitalačkih navika kod najmlađih. Odsjek za djecu nudi raznovrsnu zbirku knjiga za sve uzraste djece, uključujući slikovnice i stripove. Organiziraju se i grupni posjeti djeci različite dobi kako bi se potaknulo čitanje. Knjižničari pružaju edukaciju korisnicima i pomažu im u upoznavanju s knjižničnom građom. Knjižnica podržava pozitivne promjene u vezi s donjim dobno-graničnim skupinama korisnika i potiče roditelje, odgajatelje, profesore i studente na korištenje knjižnih resursa. Na katu knjižnice nalazi se zbirka knjiga za roditelje koja pokriva razvoj djeteta od prenatalne dobi do puberteta. Slikovnice su posebno označene i dostupne najmlađoj dobnoj skupini. Osim beletristike, nudi se i znanstvena literatura te referentna zbirka s enciklopedijama i atlasima. Uloga knjižničara na Odsjeku za djecu zahtijeva duboko poznavanje struke, dječje književnosti i dječje psihologije. Djeca do 10 godina čine 8% aktivnih korisnika knjižnice, a knjižnica organizira različite programe i aktivnosti za tu dobnu skupinu kako bi potaknula čitanje, razvoj rane pismenosti i stvaranje navike posjećivanja knjižnice. Suradnja s pedagoškim ustanovama također se promiče kroz organizaciju dječjih programa i nabavu literature namijenjene djeci različitih dobnih skupina (Gradska knjižnica Poreč – Odjel za djecu. Dostupno na: <https://www.knjiznicaporec.hr/za-djecu-i-mlade/odjel-za-djecu/>).

6.4.2. Glazbeni vrtić

Tijekom pohađanja glazbenog vrtića djeca se upoznaju s pjesmama, ritmičkim instrumentima i melodijskim udaraljkama kako bi obogatila svoje glazbeno iskustvo. Aktivnosti su usmjereni na razvoj fine motorike, glazbene memorije, sluha i ritma kroz igru i priču. Klasična glazba se koristi kao sredstvo poticanja mašte, prepoznavanja instrumenata i razvoja glazbenih sposobnosti. Sviranje na instrumentima, ples uz pjevanje te slušanje klasične glazbe potiču koncentraciju, pamćenje i pozitivne odnose u grupi. Kroz program se očekuje razvoj pjevačkih vještina, sposobnosti pamćenja glazbenih elemenata te poticanje pozitivnih međuljudskih odnosa i timskog rada (Pučko otvoreno učilište Poreč, 2021. Dostupno na: <https://www.knjiznicaporec.hr/zadjecu-i-mlade/odjel-za-djecu/>).

6.4.3. Društvo naša djeca Poreč

Savez društva Naša djeca Hrvatske (Savez DND) osnovan je 1950. godine kao dobrovoljna, nevladina, neprofitna i humanitarna organizacija. Djeluje kao krovna organizacija koja okuplja, potiče i podržava osnovna Društva Naša djeca (DND) diljem Hrvatske. Osnovna DND-ova djeluju na lokalnoj razini u gradovima i općinama s ciljem provođenja akcija i aktivnosti usmjerenih na djecu. Ciljevi Saveza DND uključuju promociju i zagovaranje dječjih prava, organizaciju slobodnih vremenskih aktivnosti za djecu te pružanje pomoći i podrške djeci i roditeljima u njihovom razvoju i odgoju. Savez DND također organizira stručne događaje, seminare i savjetovanja te sudjeluje u domaćoj i međunarodnoj suradnji, aktivno sudjelujući u organizacijama poput Eurochilda, Defense for Children International (DCI), Child Rights Information Network (CRIN) i europskih mreža gradova prijatelja djece (Savez društva Naša djeca Hrvatske, 2016. Dostupno na: <https://savez-dnd.hr/naslovica/o-savezu/>).

DND Poreč već dvadeset godina pruža aktivnosti za djecu i s njima u njihovom slobodnom vremenu. Njihov glavni cilj je promicati i zaštititi prava djece putem različitih kvalitetnih programa. Ovi programi uključuju kreativne i obrazovne aktivnosti kroz neformalno učenje u zabavnom okruženju za djecu u dobi od 5 do 18 godina, zajedno s njihovim roditeljima. Godišnji program obuhvaća radionice poput dramske skupine, break dancea, malih istraživača, malih znanstvenika, programera, aktivnosti za kreativnost i tjelesni izražaj, Dječji forum i streličarstvo. Tijekom ljeta organiziraju kamp

za djecu čiji roditelji ne mogu provesti vrijeme s njima zbog posla. Kamp se organizira u smjenama s djecom različite dobi, uključujući voditelje i volontere. Osim redovitih programa, organiziraju posebne događaje kao što su karneval, Dan poezije, Dan obitelji i Dječji tjedan. Ovisni su o volonterskom radu, s brojnim volonterima koji pridonose svojim radom. Grad Poreč prepoznaje važnost volontiranja i nagrađuje svoje najposvećenije volontere svake godine. DND Poreč također je dobitnik gradskog priznanja "Nagrada 30. travnja" za doprinos pravima djece. Grad financira tri ključna programa: Kvalitetno slobodno vrijeme, Ljetni kamp i Dječji forum. Organizacija trenutno ima dva zaposlena na puno radno vrijeme i jednog na nepuno radno vrijeme, uključujući stručnog voditelja volontera. Kroz svoj rad promiču toleranciju, priateljstvo, solidarnost, očuvanje prirode, visoke ekološke standarde i međusobnu podršku te uključuju roditelje u svoje aktivnosti. U proteklom vremenskom razdoblju Društvo naša djeca Poreč realiziralo je niz projekata, među kojima su "Grota na grotu, kažun", "Hižica puna priča", „DIG IT Razgovaraonica ili kako odgajati djecu u digitalno doba“, „DIG IT Mali projekt za bolje sutra“ (Dostupno na: <https://youth.europa.eu/volunteering/organisation/74770sv>).

6.5. Zdravstvena skrb u Poreču

Upravni odjel za društvene djelatnosti ima dvije glavne komponente:

1. Odsjek za predškolski odgoj, obrazovanje, kulturu, tehničku kulturu, sport i rekreaciju.
2. Odsjek za socijalnu skrb, zdravstvenu zaštitu, mlade i civilno društvo.

U Odsjeku za socijalnu skrb, zdravstvenu zaštitu, mlade i civilno društvo obavljaju se različiti zadaci. To uključuje osiguranje javnih potreba u području socijalne skrbi i zdravstvene zaštite, kao i osiguranje finansijskih i materijalnih uvjeta za rad ustanova u području socijalne skrbi koje su osnovane ili suosnovane od strane Grada Poreča-Parenzo. Osim toga, Odsjek prati njihovo poslovanje. Ovaj Odsjek također je odgovoran za zaštitu i unapređenje kvalitete života građana te poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite i veterinarskih usluga. Također, provodi stručne i administrativne poslove u vezi s pripremom i provođenjem postupaka javne nabave u ovim područjima. Osim toga, Odsjek se bavi pripremom i objavom natječaja za financiranje programa i projekata udrug u području socijalne skrbi i udruge mlađih te prati njihov rad. Također, Odsjek sudjeluje u izradi strateških dokumenata u navedenim područjima te obavlja

slične administrativne zadatke (Dostupno na: <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=162&pid=61>).

U gradu Poreču kvaliteta života izravno ovisi o pravilnom funkcioniranju zdravstvenog sustava i njegovih institucija. Identificirano je 23 zdravstvene ustanove, uključujući domove zdravlja, ljekarne, stomatološke i oftalmološke ordinacije, te klinike i poliklinike. Dom zdravlja pruža širok spektar medicinskih usluga, ali postoje određene usluge koje nisu svuda dostupne, poput palijativne skrbi. Dostupnost zdravstvenih usluga varira, s domom zdravlja smještenim u središnjem dijelu grada, dok stanovnici perifernih dijelova imaju ograničen pristup. Opskrbljenost zdravstvenim ustanovama smatra se zadovoljavajućom, iako nema opće bolnice u gradu, što znači da stanovnici zahtijevajući bolničko liječenje moraju putovati do najbliže opće bolnice u Puli. Grad Poreč sudjeluje u projektu Svjetske zdravstvene organizacije "Zdravi grad Poreč-Parenzo" s ciljem unapređenja zdravlja građana od 1993. godine. Tijekom pandemije koronavirusa 2020. godine, gradske su službe pružale psihološku pomoć građanima putem različitih kanala komunikacije. Grad je također poduzeo inicijativu za poboljšanje dostupnosti zdravstvenih usluga, uključujući financiranje dodatnih timova Hitne medicinske pomoći, otvaranje turističkih ambulanti tijekom ljeta te sufinanciranje besplatnih mamografskih pregleda i dopunskog zdravstvenog osiguranja (Musa, 2022).

6.5.1. Zdravi grad Poreč - Parenzo

Centar za pružanje usluga u zajednici "Zdravi grad Poreč-Parenzo", osnovan sa strane Grada Poreča, fokusiran je na pružanje stručne psihosocijalne podrške i promociju zdravih životnih stilova. Aktivnosti uključuju savjetovanje, psihoterapiju, edukaciju i provođenje programa za unapređenje zdravlja i kvalitete života u zajednici. Osnovna podjela poslova uključuje stručne psihosocijalne programe te administrativno-tehničke zadatke. Programi Centra imaju za cilj jačanje kapaciteta zajednice, pružanje podrške ranjivim skupinama, selektivnu prevenciju neprihvatljivih ponašanja te unapređenje faktora koji doprinose zaštiti zdravlja. Tijekom 2021., rad Centra prilagođen je uvjetima pandemije i smanjenim sredstvima Osnivača. Program postavlja ciljeve uključujući obrazovanje o zdravlju, psihosocijalnu podršku ranjivim skupinama, prevenciju neprihvatljivih ponašanja, križne intervencije, unapređenje čimbenika zaštite zdravlja, promociju zdravlja te izgradnju socijalne podrške i suradnje u zajednici (Zdravi grad

Poreč – Parenzo, 2020, Dostupno na: <https://www.zdravi-grad-porec.hr/aktualnosti/otvorena-ispostava-dnevnog-centra-za-rehabilitaciju-veruda/>).

Dana 1. rujna 2014., stručni tim iz Pule počeo je pružati terapeutske usluge djeci s neurorizicima i razvojnim poteškoćama u Poreču i sjeverozapadnoj Istri. U listopadu 2015., Istarska županija, Grad Poreč i Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda, Pula, podržali su uređenje prostora podružnice Istarskih domova zdravlja u Poreču. Ovdje je otvorena prva podružnica Dnevnog centra za pružanje usluga korisnicima s područja sjeverozapadne Istre.

Otvorenje ove podružnice rezultat je suradnje između Dnevnog centra, Grada Poreča i Istarske županije, koji je ostvaren kroz provedbu Plana za zdravlje i socijalno blagostanje te timskog rada na županijskom prioritetu "Unaprjeđenje kvalitete usluga rane intervencije kod djece s neurorizicima i razvojnim teškoćama u Istarskoj županiji".

Otvaranje ispostave u Poreču omogućilo je pristup stručnim uslugama rane intervencije i psihosocijalne podrške djeci s neurorizicima i razvojnim poteškoćama te njihovim obiteljima u tom području. Također je olakšalo roditeljima organizaciju života, rada i rehabilitacije svoje djece. Tim stručnjaka u Poreču uključuje logopeda, rehabilitatora, fizioterapeuta i psihologa, a usluge trenutno koristi oko 40 korisnika.

Ovaj model rane intervencije u lokalnoj zajednici, s multidisciplinarnim pristupom i povezivanjem stručnjaka, pruža podršku obiteljima i smanjuje potrebu roditelja za traženjem stručne pomoći za rad s djetetom (Šimić, Morosin, 2016).

6.6. Kreativne radionice za djecu s invaliditetom i njihove prijatelje

Projekt Kreativnih radionica, osmišljen u Poreču, predstavlja vrijednu inicijativu koja ima za cilj obogatiti slobodno vrijeme djece i mladih s invaliditetom. U manjim lokalnim zajednicama poput Poreča, osobe s invaliditetom često nemaju dovoljno prilika za osobni rast, razvoj i izražavanje vlastitih potencijala unutar granica svojih sposobnosti. Manja djeca s invaliditetom često ostaju izvan okupacijskih i zabavnih aktivnosti zbog nedostatka prilagođenih uvjeta. Ovo ograničava njihovu socijalizaciju, zabavu i interakciju s vršnjacima. Njihovi roditelji, suočavaju se s iscrpljujućim izazovima brige i provođenja većine vremena s djetetom, često nemajući pristup pomoći ili zamjeni (Basanić Čuš, 2007).

U tom kontekstu, Projekt Kreativnih radionica za djecu s invaliditetom predstavlja napor za unapređenje kvalitete života djece i mlađih s invaliditetom, kao i njihovih roditelja, koji svojoj djeci često žele pružiti priliku za zabavu i izražavanje unutar granica njihovih mogućnosti. Radionice se održavaju u prostorima Društva invalida Poreč uz podršku projektnog ureda Zdravoga grada. Roditelji dovode svoju djecu na radionice, gdje stručni voditelji i volonteri pružaju potrebnu pažnju svakom djetetu.

Uključivanje djece u program započinje uz sudjelovanje roditelja, posebno tijekom prilagodbenog razdoblja, kroz zajedničku procjenu stručnjaka i roditelja, uzimajući u obzir želje djeteta. Svako dijete može birati aktivnosti koje odgovaraju njihovim mogućnostima i raspoloženju, iako su sadržaji unaprijed pripremljeni. Grupa je ograničena na do 25 djece kako bi se osiguralo individualno pristupanje svakom djetetu s obzirom na raznolike izazove koje predstavljaju njihovu specifičnu situaciju (Basanić Čuš, 2007).

Projekt također promiče inkluziju zdrave djece, prijatelja djece s invaliditetom, potičući ih da sudjeluju u radionicama i tako stvaraju poticajno okruženje za svako dijete, bez obzira na njihove različite sposobnosti. Kroz ovakav model druženja, potiče se suradnja, komunikacija i razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina kod djece s invaliditetom i njihovih zdravih vršnjaka. Također se pruža prilika svakom djetetu da doživi uspjeh i doprinese zajednici izlažući svoje radove u gradskim prostorima, što potiče socijalizaciju i sudjelovanje djece s invaliditetom u lokalnoj zajednici. Ovakav pristup pruža temelje za buduće aktivno građanstvo koje će težiti ostvariti svoje potrebe i zastupati svoja prava (Basanić Čuš, 2007).

Kroz provođenje ovog programa ostvaruju se jasno definirani ciljevi:

1. Omogućiti djeci s invaliditetom različite etiologije invaliditeta da se izraze kreativno u okvirima radionica, pri čemu se pažnja posvećuje njihovim individualnim sposobnostima. Ovaj cilj također uključuje stvaranje poticajne atmosfere u kojoj djeca s invaliditetom ostvaruju svoj uspjeh.
2. Resocijalizacija djece s invaliditetom kroz njihovo uključivanje u okruženje zajedno s vršnjacima koji nemaju invaliditet.
3. Osigurati senzibilizaciju zdrave djece za izazove i potrebe njihovih vršnjaka s posebnim potrebama.

4. Promovirati radove i postignuća djece s invaliditetom u široj lokalnoj zajednici putem različitih aktivnosti kao što su priredbe i izložbe njihovih radova u gradu, te kroz ukrašavanje gradskih izloga njihovim stvaraocima (Basanić Čuš, 2007).

6.7. Zdravstvena inicijativa za djecu u Poreču: "Hoditi i zdravi biti - La salute viene camminando"

Slika 2. Logo zdravstvene inicijative

(Preuzeto s:

Inicijativa poznata pod nazivom "HODITI I ZDRAVI BITI - LA SALUTE VIENE CAMMINANDO" organizirana je pod okriljem Zdravog grada Poreča i predstavlja ključni dio šire javnozdravstvene manifestacije pod istim imenom, koju koordinira Zavod za javno zdravstvo Istarske županije. Ova tradicionalna manifestacija okuplja sudionike svake godine u travnju, povodom Svjetskog dana zdravlja, te poziva sve građane na razmišljanje o vlastitim izborima i navikama koje imaju utjecaj na njihovo zdravlje. Glavni cilj aktivnosti je poticanje tjelesne aktivnosti i promocija zdravih životnih navika. Hodanje i tjelesna aktivnost omogućili su djeci da razviju svoje motoričke vještine i osjećaj za suradnju, a također su im pružili priliku za uživanje na otvorenom. Odrasli, uključujući ravnatelje predškolskih ustanova, stručne suradnike i odgojitelje, pridružili su se djeci kako bi ih potaknuli na tjelesnu aktivnost i zajedništvo. Ova

inicijativa predstavlja važan korak u promicanju zdravlja kod najmlađih stanovnika Poreča i potiče nas da razmislimo o tome kako tjelesna aktivnost i kvalitetno provedeno vrijeme na otvorenom mogu pozitivno utjecati na zdravlje djece. Organizatori planiraju širiti ovu inicijativu i na srednje vrtićke grupe iduće godine, pružajući tako još više djece priliku za sudjelovanje u ovoj zdravstvenoj inicijativi. Ovom inicijativom Grad Poreč-Parenzo jasno pokazuje svoju posvećenost poticanju zdravlja djece i potpori razvijanju zdravih životnih navika od najranije dobi (Dostupno na: <https://www.zdravi-grad-porec.hr/aktualnosti/porecki-predskolci-hodali-za-zdravlje/>).

7. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

7.1. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja bio je istražiti percepciju građana grada Poreča o svom gradu, identificirati pozitivne i negativne aspekte programa koji su namijenjeni poboljšanju dječje dobrobiti. Također, cilj istraživanja provedenog s gradonačelnikom grada Poreča i Upravnim odjelom za društvene djelatnosti bio je dobiti uvid u trenutačne i planirane projekte i programe za poboljšanje kvalitete života u gradu Poreču. Cilj istraživanja provedenog s bivšom ravnateljicom gospođom Divnom Radola bio je dobiti uvid u odgojno-obrazovne ustanove grada Poreča od 1982. do 2023. godine.

7.2. Zadaci istraživanja

1. Procijeniti zadovoljstvo roditelja s trenutnim stanjem u gradu Poreču u odgojno-obrazovnim ustanovama, zdravstvenim ustanovama, sportskim programima te vanjskim prostorom.
2. Prikupiti prijedloge od građana grada Poreča za buduće planirane projekte kako bi se unaprijedilo trenutno stanje
3. Utvrditi na koje sve načine grad Poreč stvara uvjete za postizanje „Grada po mjeri djeteta“

7.3. Uzorak istraživanja

Sudionici istraživanja putem intervjeta su gradonačelnik grada Poreča Loris Peršurić, pročelnica Upravnog odjela Vesna Kordić, dipl.iur. te Tihana Mikulčić, dipl.soc.pedagog voditeljica Odsjeka za socijalnu skrb, zdravstvenu zaštitu, mlade i civilno društvo te bivša ravnateljica Dječjeg vrtića „Radost“ Poreč - Parenzo gospođa Divna Radola.

Drugi dio istraživanja proveo se putem ankete za građane grada Poreča. Anketirano je ukupno 118 ispitanika, a anketa je provedena pomoću google obrasca čija je poveznica podijeljena putem viber grupa.

7.4. Metode, postupci i instrumenti istraživanja

Prvi dio istraživanja provodi se polustrukturiranim intervjuom sa gospodinom Lorisom Peršurićem koji je proveden 2. studenog 2023. godine. Također, provodi se polustrukturirani intervju sa gospođom Vesnom Kordić i gospođom Tihanom Mikulčić provedenim 2. studenog 2023. godine te polustrukturirani intervju s gospođom Divnom Radola proveden 3. studenog 2023. godine.

Prema Bogi – Tumpić (2022) polustrukturirani intervju se koristi unaprijed postavljenim pitanjima otvorenog tipa. Prednost ovakvog pristupa intervjuiranju leži u tome što ispitanici imaju veću autonomiju u izražavanju vlastitih mišljenja i stavova.

Intervju s gospođom Divnom Radola sadržavao je 6 pitanja i proveo se putem elektroničke pošte. Intervju s gospodinom Lorisom Peršurićem sadržavao je 9 pitanja snimanih putem diktafona. Intervju s gospođama Vesnom Kordić i Tihanom Mikulčićem sadržavao je 11 pitanja snimanih putem diktafona. Odgovori su analizirani s ciljem prezentacije u radu.

Drugi dio istraživanja odnosi se na anketu stvorenu putem Google obrasca (upitnika) čija je poveznica proslijedena građanima putem Viber platforme. Anketni upitnik sastojao se od 29 pitanja od čega su tri pitanja nezavisne varijable (dob, spol i obrazovanje ispitanika), 14 pitanja višestrukog izbora, jedno pitanje otvorenog tipa te 11 tvrdnji temeljenih na Likterovoj skali gdje su ispitanici dali odgovore koristeći specifične opcije na ljestvici od 5 stupnjeva te se opredijelili za broj od jedan do pet koji najviše odgovara njihovom mišljenju. Tijekom provođenja istraživanja u potpunosti se pridržavalo etičkog kodeksa te su ispitanicima na početku pružene smjernice o popunjavanju upitnika. Također jasno su im objasnjene svrhe uporabe prikupljenih podataka koji će se koristiti isključivo u znanstvene svrhe te im je zajamčena anonimnost.

7.5. Analiza podataka

Rezultati provedenog istraživanja provedeni su u dvije cjeline. Prva cjelina predstavlja spoznaje dobivena iz intervjeta s gospodinom Peršurićem, gospođom Radola,

gospođom Kordić te gospođom Mikulčić, dok se u drugom djelu prikazuju rezultati stavova ispitanika o istraživanoj temi, prikupljeni putem Google obrasca.

7.5.1. Intervju s gradonačelnikom grada Poreča gospodinom Lorisom Peršurić

Gospodin Loris Peršurić u uvodnom dijelu intervjeta predstavlja sebe te tako navodi da je magistar inženjerstva aedificiorum i gradonačelnik grada Poreča – Parenzo. Nakon završene opće gimnazije u Poreču, diplomirao je na Građevinskom fakultetu u Rijeci. Nakon dvije godine položio je stručni ispit i postao ovlašteni inženjer građevine te ujedno i član Hrvatske komore inženjera građevine. Prema riječima gradonačelnika Peršurića, 2008. godine zaposlio se u poduzeću Parentium d.o.o. na mjesto stručnog suradnika te je vršio poslove stručnog građevinskog nadzora i stručnog konzultanta. Gradonačelnik L. Peršurić, 2009. na lokalnim izborima ulazi u Gradsko vijeće, a 2013. godine izabran je za zamjenika gradonačelnika Grada Poreča – Parenzo, dok je na dužnost gradonačelnika Poreča izabran na lokalnim izborima održanim 21.05.2017. godine. Član je Istarskog demokratskog sabora od 2005. godine. Osim toga, gradonačelnik L. Peršurić ponosni je otac jednog djeteta.

Na pitanja: „Kako grad Poreč osigurava dostupnost javnih prostora za igru i rekreaciju djece“ i „Na koji način grad Poreč provodi i podiže obrazovne i kulturne inicijative prilagođene specifičnim potrebama djece u gradu Poreču“ gradonačelnik Peršurić odgovara da su svi javni prostori dostupni te da podiže odgojne i kulturne inicijative.

Plan koji osigurava kapacitete u dječjim vrtićima, školama i obrazovnim sadržajima u gradu Poreču koncipiran je, prema riječima gradonačelnika, putem jednosmjenske nastave.

Provođenje inkluzije djece s posebnim potrebama se prema riječima gradonačelnika provodi u suradnji s Medulinom i Vrsarom koji su zajedno s gradom Porečom osnivači Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda-Pula. Grad sufinancira rad te ustanove te na području grada Poreče je osnovana ispostava Poreč u kojem pružaju usluge rane intervencije za 50-ak djece s područja sjeverozapadne Istre. Od tog broja djece 30-ak djece je s područja grada Poreča. Usluge rane intervencije provode logoped, rehabilitator, psiholog i fizioterapeut specifične specijalizacije.

Buduće inicijative ili projekti koje grad planira provesti s ciljem unapređenja dobrobiti djece je status prijatelja djece za koju je potrebna službena aplikacija iako, prema

riječima gospodina Peršurića, grad Poreč zасlužuje taj status prema svemu što grad nudi za djecu. Prema rezultatima neovisnih analitičara na godišnjoj razini grad Poreč spada u top 5 gradova u Hrvatskoj prema demografiji i obrazovanju. Također ističe kako je grad Poreč triput zaredom dobio nagradu za „Grad s najboljom kvalitetom života“. Kao buduće projekte navodi izgradnju dva nova vrtića u Varvarima i Novoj Vasi.

Na pitanje: „Kako grad Poreč sustavno razmatra dječje potrebe i interes u procesima urbanog planiranja, uključujući izgradnju novih infrastrukturnih projekata?“ gradonačelnik navodi da je u tijeku izrada prostornog plana i novog generalnog urbanističkog plana na području Poreča. Prema njegovim riječima, postoje neke zone u kojima se planira prostor unaprijed za određenu namjenu pa će društvene djelatnosti biti smještene u središtu Nove Vasi.

Sljedeće pitanje vezano je uz pojam „Grad po mjeri djeteta“ u kojem gradonačelnik svake godine organizira susret s djecom tzv. „dječje gradsko vijeće“ u kojem djeca izlažu svoje ideje u smjeru unapređenja grada prema njihovim potrebama. Također gradonačelnik ističe kako grad Poreč organizira svake godine „Dječji tjedan“ u kojem obilazi vrtiće i škole te uspostavlja komunikaciju s djecom i osluškuje njihove ideje.

Gradonačelnik Peršurić o prehrani u porečkim vrtićima i školama ističe kako im je cilj dati djeci zdravu i kuhanu hranu te je proveden projekt sa Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije u kojem je dogovorenog organiziranje edukacija za kuharice i drugo osoblje. U vrtićima i školama je prema riječima gradonačelnika hrana vrlo dobra, namirnice dobro izgledaju te su jelovnici prilagođeni potrebama djece koje imaju teškoće u prehrani (alergije ili konzumacija hrane...). U provedenoj degustaciji obroka u OŠ Finida djeca su najvišim ocjenama ocjenjivala razne vrste salata.

Što se tiče pitanja o praćenju pretilosti kod djece i mladih gradonačelnik odgovara kako Zdravi grad Poreč provodi projekt pod nazivom „Prevencija pretilosti kod djece“ kojeg provodi u suradnji s Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije u sklopu projekta dovodi stručnjake (nutricioniste i liječnike) koji provode savjetovalište o zdravoj prehrani za roditelje i djecu, osobito u slučajevima specifičnih načina prehrane, različitih prehrabnenih ograničenja ili alergija.

7.5.2. Intervju s Upravnim odjelom za društvene djelatnosti

Na pitanja su odgovarale pročelnica Upravnog odjela Vesna Kordić, dipl.iur. te Tihana Mikulčić, dipl.soc.pedagog voditeljica Odsjeka za socijalnu skrb, zdravstvenu zaštitu, mlade i civilno društvo.

Na pitanja: „Kako biste opisali trenutno stanje odgojno-obrazovnih ustanova u gradu Poreč? Kakvi su trenutni izazovi s kojima se suočavate?“ gospođa Mikulčić odgovara da bez obzira govori li se o dječjim vrtićima ili osnovnim školama izuzetno je dobro stanje, ali upravo zahvaljujući dodatnim resursima koje grad Poreč osigurava, znači ne samo neke osnovne odgojno-obrazovne djelatnosti koje su dužni po zakonu o predškolskom i osnovnoškolskom obrazovanju financirati i organizirati već su to i neki drugi oblici. Ono što bi gospođa Mikulčić istaknula kad su u pitanju dječji vrtići, su prije svega pomoćnici djeci s teškoćama u razvoju koja su integrirana u redovni odgojno-obrazovni program predškolskih ustanova, koje financira ih isključivo grad Poreč, a nisu zakonska obaveza koju moraju osigurati, ali se trude da svako dijete koje ima teškoću ima pravo na asistenta. Trenutno zapošljavaju oko 20ak asistenata u gradskim i privatnim vrtićima.

Odgojno-obrazovne ustanove, prema riječima gospođe Mikulčić, nude dodatne programe, a to su: talijanski jezik i sportski program koji je izuzetno dobro prihvaćen u predškolskim ustanovama. Grad financira, također i cijeli niz programa i projekata u kojima su izvodiči članovi civilnog društva bilo da su to udruge ili neke druge institucije. Gospođa Mikulčić prije svega bi istaknula njihove ustanove a to su: Pučko otvoreno učilište Poreč – dječja knjižnica i društvo Naša djeca. Tu su i programi koji se izvode, a financira ih grad Poreč, na inicijativu samih roditelja i građana po mjesnim odborima a provode se u samom mjestu stanovanja jer na taj način približavaju djeci predškolskog i niže osnovnoškolskog uzrasta sadržaje kako bi ih mogli konzumirati blizu mesta stanovanja. Na taj način olakšavaju obiteljima da ne moraju prevoziti djecu u centar grada.

U dodatne programe koje grad nudi spadaju i: glazbena škola, sportska zajednica, sportski klubovi te rukomet u vrtiću (rukometni savez – HRS „Rukomet od malih nogu“). U zadnjih 4-5 godina grad Poreč obnovio i izgradio je 4 vrtića te kreće s izgradnjom još dva dječja vrtića. Cilj im je i obnavljati postojeće vrtiće i društvene domove te ih stavljati u funkciju kako bih ih građani mogli koristiti i da dobiju javnu funkciju.

Kada se govori o uređenju, gospođa Mikulčić ističe još jednu važnu činjenicu, a to je ta da je grad Poreč jedan od prvih gradova u Republici Hrvatskoj u odnosu na broj stanovnika i broj uređenih dječjih igrališta, koji je u cijelosti prilagođen djeci i koja su opremljena prema svim važećim standardima. Također, gospođa Milkulčić navodi da se u dvorištu Osnovne škole Poreč nalazi senzorni park koji je namijenjen djeci s posebnim potrebama i opremljen specijalnim igralima. Prosjek u Republici Hrvatskoj je jedno igralište na 800 stanovnika, dok je u gradu Poreču jedno igralište na 250 stanovnika, a što se tiče ustroja predškolskih ustanova i veličini odgojnih skupina broj djece odgovara pedagoškom standardima.

U ljetnim mjesecima grad Poreč nudi i ljetni kamp za djecu predškolskog i niže osnovnoškolskog uzrasta, na moru i u njihovim prostorijama. Također grad Poreč nudi i ljetni kamp za djecu s posebnim potrebama, koji je, prema riječima gospođa Mikulčić, lani bio pilot, a sada je standard za djecu s posebnim potrebama, s teškoćama iz spektra autizma ili nekim težim oštećenjima, za djecu koja su polaznici posebnog odjela ili odjela djelomične integracije. Gospođa Mikulčić također ističe da su financije, kao i broj djece, izazov jer broj djece kontinuirano raste, a to podrazumijeva ulaganja u prostore.

Sljedeće pitanje odnosilo se na najvažnije ciljeve i prioritete odjela u narednom razdoblju. Gospođa Mikulčić navodi kako su budući ciljevi u gradu Poreču izgradnja i unaprijeđenje postojećih standarda, izgradnja dva vrtića za koje je grad Poreč kupio dio zemljišta od župe.

Na pitanje kako postići kvalitetu obrazovanja i zadovoljstvo učitelja, učenika i roditelja u sustavu gospođa Mikulčić navodi kako je prije svega potrebno ulagati u kadrove i ljude, jer smatra da ako je zadovoljan odgojitelj, zadovoljno je i dijete, a time i roditelj. Na gradu je, prema riječima gospođe Mikulčić da stvori uvjete: od prostornih do kadrovskih, financiranje kontinuiranog stručnog usavršavanja i da im osiguraju dovoljan broj stručnih suradnika. Kroz stipendije potiču studiranje fakultetskih smjerova za odgoj i obrazovanje djece te primjećuju kako se zadnjih godina broj studenata u tom pravcu povećao.

Sljedeće pitanje o trenutnim inicijativama ili projektima koji su usmjereni na unaprijeđenje obrazovanja u Poreču gospođa Mikulčić odgovara kako su to osiguravanje nadstandarda i dodatni programi: strani jezici, sportski vrtić (sportski

program u DV Paperino i DV Radost), asistenti za djecu s posebnim potrebama. Navodi kako grad Poreč financira dodatne edukacije za odgojitelje koje su po izboru samih vrtića, dakle u vrtićima se organiziraju usavršavanja za odgojitelje od predavača koji su stručnjaci za specifično područje.

Na pitanje: "Kako je organiziran sustav podrške učenicima s posebnim potrebama u ustanovama?" gospođa Mikulčić odgovara da kroz asistente koje grad Poreč u cijelosti financira, kao i edukaciju tih djelatnika prije početka rada.

Gospođa Mikulčić na pitanje kako grad Poreč potiče suradnju između odgojno-obrazovnih ustanova i lokalne zajednice, uključujući roditelje i lokalne organizacije navodi da ne postoji događanje u koje se ne aktivira i angažira vrtiće. Gospođa Mikulčić ističe da sa svim udrugama koje se bave djecom, predškolskim, školskim i srednjoškolskim ustanovama imaju lijepu suradnju. Gospođa Kordić govori kako je na svim događanjima u gradu uvijek uključena cijela zajednica; od dječjeg vrtića do doma za starije i nemoćne osobe. Što se tiče djece s teškoćama gospođa Kordić navodi kako im grad Poreč prije početka nastave financira pomagala i sredstva u posebnom odjelu koja su im neophodna. Djeca s teškoćama mogu koristiti bazene u dogovoru s turističkim poduzećima besplatno te im je osiguran ljetni kamp za s posebnim pomagalima i stručnim vođenjem.

Gospođa Mikulčić na pitanje: „Kako roditelji i lokalna zajednica mogu aktivno sudjelovati u poboljšanju obrazovanja u Poreču?“ odgovara kako se roditelji često javljaju s nekim inicijativama. Navodi primjer kako su roditelji djece s teškoćama željeli da se njihova djeca više uključuju u sadržaje u zajednici, te su zatražili senzorni park koji je i otvoren prije godinu dana. Također navodi kako djeca s teškoćama besplatno koriste usluge teretane, a grad Poreč financira trenera i fizioterapeuta dvaput tjedno.

Na sljedeće pitanje kako upravni odjel surađuje s drugim gradskim ili općinskim tijelima te drugim relevantnim organizacijama gospođa Mikulčić odgovara da je suradnja s udrugama i drugim tijelima veoma dobra i timska, međusobno se podržavaju posebno kada je struka u pitanju.

Na pitanje o proračunu Upravnog odjela gospođa Mikulčić odgovara kako je grad Poreč dobio nagradu za najbolju kvalitetu življenja u Republici Hrvatskoj te da se nalazi u prvih 10 gradova u Republici Hrvatskoj u odnosu na druge gradove po izdvajanjima

za obrazovanje. Gospođa Mikulčić također ističe da je proračun za područje skrbi o djeci 24 milijuna eura, a cijeli proračun grada Poreča iznosi 45 milijuna eura. Grad Poreč je jedan od rijetkih gradova što daje svakom djetetu poklon za Božić koji mora biti didaktički prihvatljiva igra, prilagođen različitim uzrastima i rodno neobilježen. Sadržaj poklona sadrži osobnu igračku, neku društvenu igru i predmet koji će ga poticati na kretanje.

Gospođe Mikulčić i Kordić na posljednje pitanje o planovima za unapređenje usluga i učinkovitost upravnog odjela u budućnosti odgovaraju da je to: jednosmjenska nastava, produženi boravak, osigurana sredstva za radne bilježnice za obitelji koje nisu u mogućnosti sami si priuštiti.

Također gospođa Kordić navodi kako grad Poreč sufinancira i obrt za dadilje i smještaj četrnaestero djece te da sufinancira prekvalifikaciju za zvanje dadilje. Grad Poreč kroz gospodarski program daje poticaje i određena bespovratna sredstva za žene poduzetnice prilikom otvaranja obrta za dadilje.

Gospođa Mikulčić ističe još jednu specifičnost koju Grad Poreč nudi, a to je priznavanje jednoroditeljske obitelji, što značilo da jedan roditelj živi sam i sam skrbi o djeci/djetetu bez obzira ima li ili ne pomoći za odgoj djece od drugog roditelja. Grad Poreč je za jednoroditeljske obitelji osigurao značajne pogodnosti direktnog upisa djeteta u vrtić s povećanim brojem bodova. Takve su obitelji u prednosti od ostalih obitelji u svakom segmentu.

7.5.3. Intervju s bivšom ravnateljicom Dječjeg vrtića „Radost“ Poreč – Parenzo

Gospođa Radola na pitanje kako se Dječji vrtić „Radost“ razvio i proširio od osnutka do danas navodi da je dječji vrtić „Radost“ prije 41 godine, u trenutku kad je gospođa Radola počela raditi, bio je u sklopu Osnovne škole Poreč, a djelatnost predškolskog odgoja bila organizirana u dvije zgrade vrtića s ukupno 12 odgojno-obrazovnih skupina od 3. godine života djeteta do polaska u osnovnu školu. Donošenje novog Zakona o predškolskom odgoju, prema kojem dječji vrtići ne smiju biti u sklopu osnovne škole, tadašnja Općina Poreč donijela je odluku o osnivanju nove predškolske ustanove od 1.1.1985. godine. U sklopu nove ustanove bili su vrtići s područja Poreča, Vrsara, Funtane, Tara, Višnjana, Kaštelira, Vižinade i Sv. Lovreča. također navodi da su uvjeti u područnim vrtićima bili skromni, ali su pratili potrebe djece, uvažavajući Zakon i Državni pedagoški standard te se osnivanjem jedinica lokalne samouprave počelo

ulagati u zgrade vrtića u kojima se obavlja djelatnost. U područjima vrtićima uglavnom se roditeljima nudila mogućnost upisa djece u 6-satni program, ali prateći potrebe roditelja u razdoblju od 1995. do 2000., izgradnjom novih prostora, u svim se vrtićima uveo 10-satni program, kao i otvaranje novih radnih mjesta. Iz predškolske ustanove 2001. izdvojio se područni vrtić Vrsar, 2010. područni vrtić Višnjan i 2018. područni vrtić Tar, te su općine na čijem su području navedeni vrtići osnovali vlastite predškolske ustanove. Grad Poreč uvijek je pratio potrebe roditelja za upisom djece u dječje vrtiće te je tako otvorio vrtić u Baderni i Žbandaju. U ovom trenutku predškolska ustanova „Radost“ ima ukupno 33 odgojno-obrazovne skupine.

Na sljedeće pitanje kako je suradnja s lokalnom zajednicom doprinijela razvoju dječjeg vrtića i njegovoj integraciji u okolinu gospođa Radola navodi kako je grad Poreč osnivač predškolske ustanove i bez suradnje s ravnateljem, stručnim timom i odgojiteljima se ustanova ne bi razvijala. Svi su gradonačelnici uvažavali prijedloge u vezi proširenja kapaciteta vrtića, a za vrijeme prvog mandata gospođa Radola, 1995. godine izgrađena je zgrada dječjih jaslica, prvih u samom gradu. Gospođa Radola ističe kako je dječji vrtić „Radost“ Poreč – Parenzo uvijek bio uključen u sva događanja i manifestacije u gradu. Osnivaču ustanove posebno je bilo važno stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika pa je slijedom toga u suradnji sa Zdravim gradom Poreč počela suradnja na tom području rada. Gospođa Radola također ističe kako je usavršavanje odgojitelja i stručnih suradnika iznimno važno za kvalitetu rada. To su prepoznale i ravnateljice vrtića iz Istarske županije i došlo je do umrežavanje vrtića, organizirane su refleksije na rad, a u svemu tome vodila ih je profesorica Arijana Miljak i profesorica Lidija Vujčić. Iz naše zajedničke suradnje dogodili su se državni stručni skupovi u Puli, Poreču i Rovinju u razdoblju 1998. do 2002. te tiskane brošure „Vrtić kao dječja kuća“. Gospođa Radola također navodi kako je Istarska županija predložila je implementaciju zavičajne nastave u vrtićima i vrtić je uključen od samog početka. Odgojiteljice su prepoznale važnost upoznavanje djece s kulturnom baštinom. Vrtić je u suradnji sa Istarskom županijom i vrtićima na talijanskom jeziku (Dječji vrtić „Paperino“) bio domaćin stručnog skupa Festival zavičajnosti u svibnju 2019. Osim predavanja te prezentacije projekata, ugostili su djecu iz gotovo svih istarskih vrtića i za njih organizirali razne posjete povjesnim znamenitostima grada i edukativne radionice.

Gospođa Radola na pitanje: „Možete li izdvojiti neke značajne trenutke ili postignuća kojima se posebno ponosite u povijesti dječjeg vrtića“ odgovara kako je svake godine sve veći broj roditelja predavalо je zahtjev za upis djece u dječji vrtić. Roditelji su imali potrebu za upisom djece već od prve godine života, kako u gradu tako i u manjim mjestima. Gospođa Radola objašnjava da je u kratkom roku, najčešće tijekom ljetnih mjeseci, trebalo naći adekvatni prostor prema uvjetima Državnog pedagoškom standarda te da su u tome uspjeli, jer su radili timski, uz podršku Grada i Općina. Isto tako, gospođa Radola navodi kako je bila okružena ljudima koji su razumjeli djelatnost te kojima su, kao i djelatnicima dječjeg vrtića, djeca u fokusu. Također, gospođa Radola objašnjava kako su nailazili na probleme s kapacitetima, no unatoč tome uspjeli su postići dogovor kako se pedagoški standard mora ispoštovati te da je to za dobrobit djece i radnika. Dječji vrtić Radost u ovom trenutku ima broj odgojnih skupina više od onih predviđenih DPS i pred osnivačem i upravom vrtića je još jedan izazov, a to je izdvajanje u dvije ustanove.

Gospođa Radola na pitanja koje su bile ključne inicijative i izazovi u rastu i razvoju vrtića tijekom proteklih godina te kako je dječji vrtić prilagodio svoje aktivnosti promjenama u obrazovnom sustavu i potrebama djece tijekom vremena navodi kako dječji vrtić „Radost“ planira odgojno-obrazovni rad temeljem Zakona, Programske usmjerenja i Kurikuluma. Bez kvalitetnog stručnog usavršavanja, kako navodi gospođa Radola, do promjena u radu s djecom došlo bi sporo. Ljudi teško prihvataju promjene, ničemu ne vodi da ih ravnatelj nameće. Također ističe kako odgojiteljice moraju same uvidjeti koje potrebe imaju djece danas i prilagoditi planiranje rada. Teži se svakom djetu prići individualno, što svaki put nije jednostavno. Gospođa Radola navodi i da su se osim redovitih programa, u dječjem vrtiću „Radost“ provodili i kraći programi. U jednom malom područnom vrtiću u Vižinadi, djeci se nudi redoviti program, a to je učenje engleskog jezika kojeg nastavljaju učiti u prvom razredu osnovne škole. U gradskim vrtićima provodi se sportski program u suradnji sa Sportskom zajednicom i na taj način djeca uče važnost kretanja, tjelesnih aktivnosti i zdravog načina života.

Gospođa Radola na pitanje kako ocjenjujete utjecaj dječjeg vrtića na razvoj i obrazovanje djece u vašoj zajednici odgovara da je ustanova širila svoje kapacitete, što je značilo i zapošljavanje novih stručnih suradnika. Uključivanjem djece s posebnim potrebama u odgojno obrazovne skupine vrtić je zaposlio edukatora rehabilitatora i

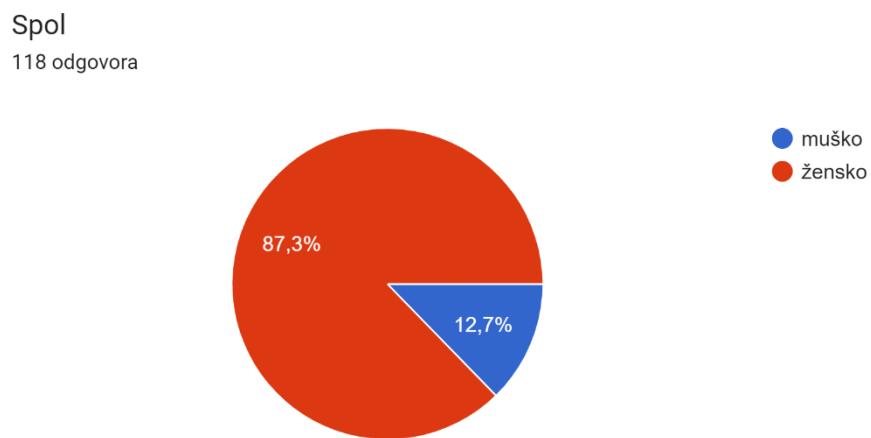
psihologa koji su, osim što rade individualno sa djecom, podrška odgojiteljima za rad s djecom s posebnim potrebama. Dječji vrtić „Radost“ je i prije 15 godina počeo zapošljavati pomoćnika djeci s teškoćama koji su regulirati Zakonom tek od 2022. Isto tako navodi da osnivač ustanove uvijek podržava inkluziju djece s posebnim potrebama, financira pomoćnika i postigao broj djece u grupi utvrđenog Državnom pedagoškim standardom.

Na posljednje pitanje što mislite u kojem smjeru bi se Dječji vrtić „Radost“ Poreč - Parenzo trebao razvijati u budućnosti s obzirom na Vaše dosadašnje iskustvo gospođa Radola odgovara kako to ovisi o viziji ravnateljice, stručnih suradnica, odgojiteljica i osnivača ustanove.

7.5.4. Poreč grad po mjeri djeteta – prikaz dobivenih rezultata

U anketi „Poreč grad po mjeri djeteta“ sudjelovalo je 118 ispitanika, građana grada Poreča i okolnih naselja, zaposlenih u gradu Poreču i/ili čija djeca koriste zdravstvene, obrazovne i sportske usluge koje grad nudi.

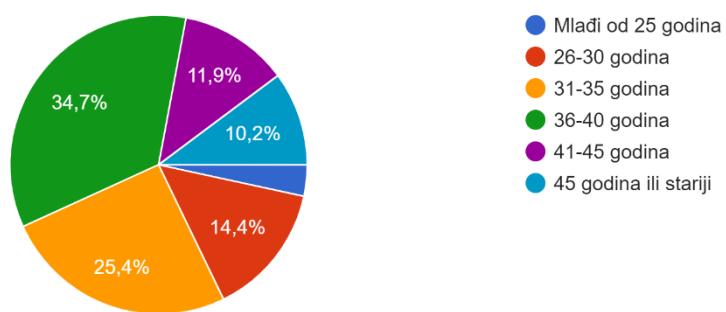
Prvo pitanje odnosilo se na spol ispitanika. Petnaest ispitanika (12,7%) je muškog spola, dok je 103 ispitanika (87,3%) ženskog spola.

Grafikon 1 Sudionici s obzirom na spol

Drugo pitanje odnosilo se na dob ispitanika. Prema rezultatima najbrojniji su ispitanici dobne skupine 36-40 godina, odnosno N=41 (34,7%). U dobnoj skupini mlađih od 25 godina bilo je N=4, odnosno (3,4%). U dobnoj skupini 26-30 godina bilo je N=17 (14,4%) ispitanika, u dobnoj skupini 31-35 godina bilo je N=30 što čini 25,4% ispitanika. U dobnoj skupini od 41-45 godina bilo je N=14 (11,9%) dok je u dobnoj skupini 45 ili starijih bilo N=12 odnosno 10,2% ispitanika.

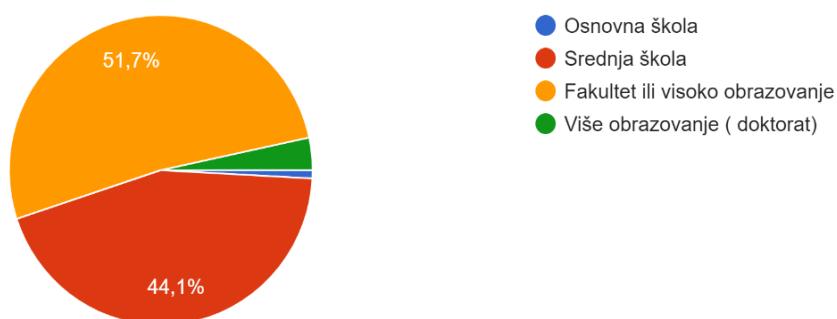
Dob
118 odgovora

Grafikon 2 Sudionici s obzirom na dob

Treće pitanje odnosilo se na završenu razinu obrazovanja ispitanika. Prema rezultatima najbrojniji su ispitanici sa završenim fakultetom ili visokim obrazovanjem, njih 61 (51,7%), slijede ispitanici sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem njih 52 (44,1%). Četiri ispitanika (3,4%) ima višu razinu obrazovanja ili doktorat dok je jedan ispitanik sa osnovnoškolskim obrazovanjem (0,8%).

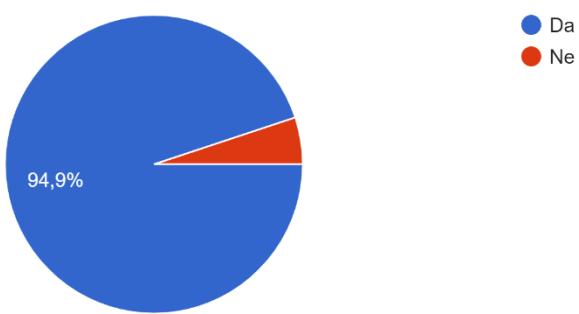
Obrazovanje (najviša završena razina obrazovanja):
118 odgovora

Grafikon 3. Sudionici s obzirom na razinu obrazovanja

Na pitanje jesu li ispitanici građani grada Poreča njih 112 (94,9%) odgovorilo je da jesu, dok njih 6 (5,1%) odgovorilo je da nisu.

Jeste li građanin grada Poreča?
118 odgovora

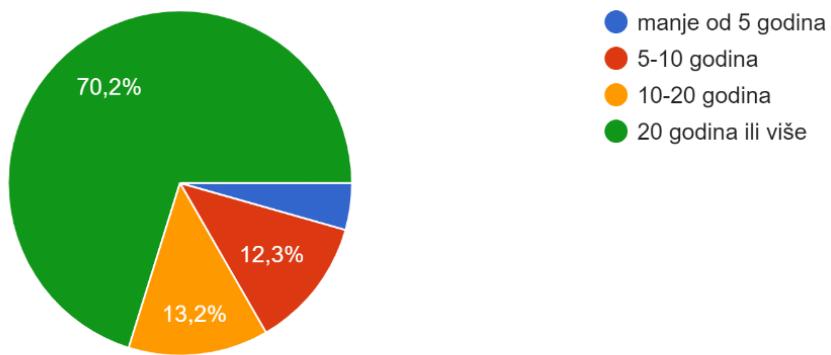

Grafikon 4. Sudionici s obzirom na mjesto stanovanja

Na pitanje koliko dugo ispitanici žive u gradu Poreču njih 80 (70,2%) izjasnilo se da živi 20 godina ili više u gradu Poreču. Ispitanika koji u gradu Poreču žive od 10-20 godina je 15 (13,2%), dok onih koji žive između 5 i 10 godina je 14 (12,3%). Najmanje je ispitanika koji u Poreču žive manje od 5 godina njih 5 (4,4%).

Koliko godina živite u gradu Poreču?

114 odgovora

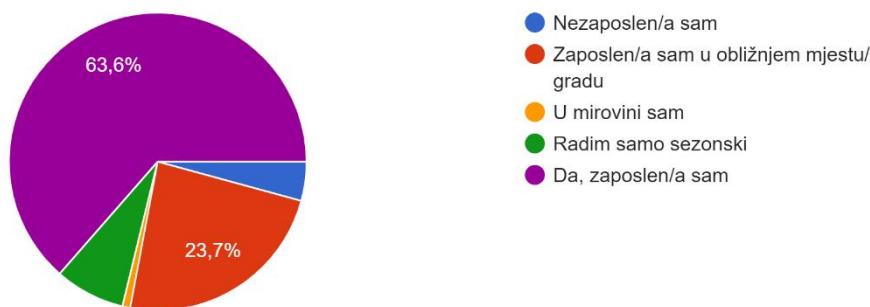
Grafikon 5. Sudionici prema duljini življjenja u gradu Poreču

Sljedeće pitanje odnosilo se samo na ispitanike koji su se doselili živjeti u Poreč u zadnjih 5 godina te iz kojeg razloga su odabrali baš grad Poreč. Na pitanje je ukupno odgovorilo 5 ispitanika a razlozi njihova doseljenja su blizina obitelji, posao i ljepota grada.

Na pitanje jesu li ispitanici zaposleni u gradu Poreču najveći broj ispitanika njih 75 (63,6%) odgovorilo je da su zaposleni u gradu Poreču. Jedan ispitanik (0,8%) odgovorio je da je u mirovini, dok je njih 5 nezaposleno (4,2%). Sudionika koji rade samo sezonski je 9 (7,6%) dok je zaposlenih u obližnjem mjestu/gradu 28 (23,7%).

Jeste li zaposleni u gradu Poreču?

118 odgovora

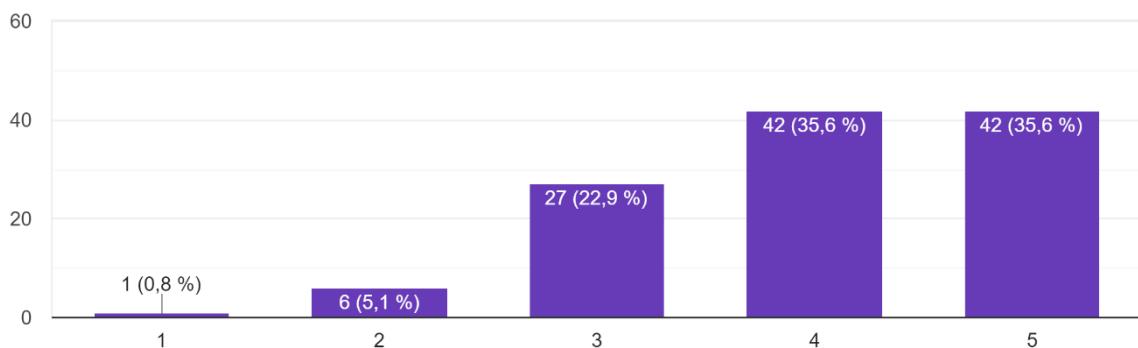

Grafikon 6. Sudionici s obzirom na radni odnos

Na pitanje kako biste ocijenili dostupnost igrališta, parkova i drugih vanjskih prostora za igru i rekreaciju u Poreču ponuđena je skala od 1 do 5 u kojoj jedan označava vrlo lošu ocjenu dok pet označava izvrsnu ocjenu. Isti broj ispitanika odlučio se za ocjenu 5 i 4 njih 42 (35,6%) po ocjeni. 27 ispitanika ocijenilo je dostupnost trojkom (22,9%), 6 ispitanika ocijenilo je ocjenom 2 (5,1%), a jedan ispitanik ocjenio je ocjenom 1 (0,8%).

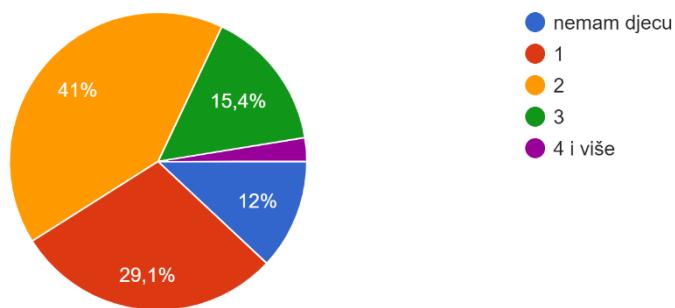
Kako biste ocijenili dostupnost igrališta, parkova i drugih vanjskih prostora za igru i rekreaciju u Poreču?

118 odgovora

Grafikon 7. Zadovoljstvo ispitanika dostupnošću igrališta, parkova i drugih vanjskih prostora za igru i rekreaciju

Na pitanje imaju li ispitanici djece njih 14 (12%) odgovorilo je da nema djecu. Jedno dijete u obitelji ima 34 ispitanika (29,1%) dok dvoje djece u obitelji ima 48 ispitanika (41%). Troje djece u obitelji ima 18 ispitanika (15,4%), a troje ispitanika (2,6%) ima četvero djece i više.

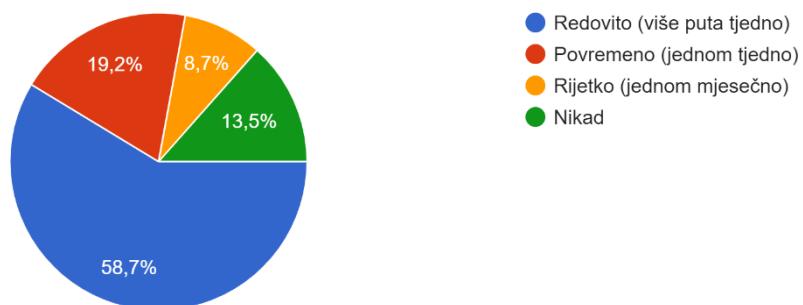
Grafikon 8. Broj djece u obitelji

Najčešća dob djece ispitanika je tri godine. U intervalu od nula godina do tri godine zbroj djece ispitanika je 47. U intervalu od 4 do 8 godina ima 55 djece, od 9 do 13 godina ima 35 djece. Više od 14 godina ima 24 djece ispitanika.

Pitanja u nastavku ankete odnosila su se na ispitanike koji imaju djecu. Tako na pitanje koliko često djeca ispitanika sudjeluju u sportskim aktivnostima njih 61 (58,7%) je odgovorilo da redovito sudjeluju u sportskim aktivnostima. Povremeno u sportskim aktivnostima sudjeluju djeca 20 ispitanika (19,2%), rijetko sudjeluju djeca 9 ispitanika (8,7%) te nikad ne sudjeluju djeca 14 ispitanika (13,5%).

Koliko često vaše dijete sudjeluje u sportskim aktivnostima?

104 odgovora

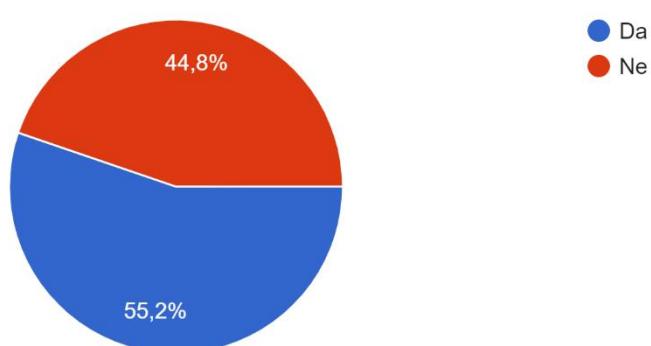

Grafikon 9. Sudjelovanje u sportskim aktivnostima

Djeca 58 ispitanika (55,2%) članovi su sportskih klubova u Poreču, dok djeca 47 ispitanika (44,8%) nisu.

Je li vaš dijete član nekog sportskog kluba u Poreču?

105 odgovora

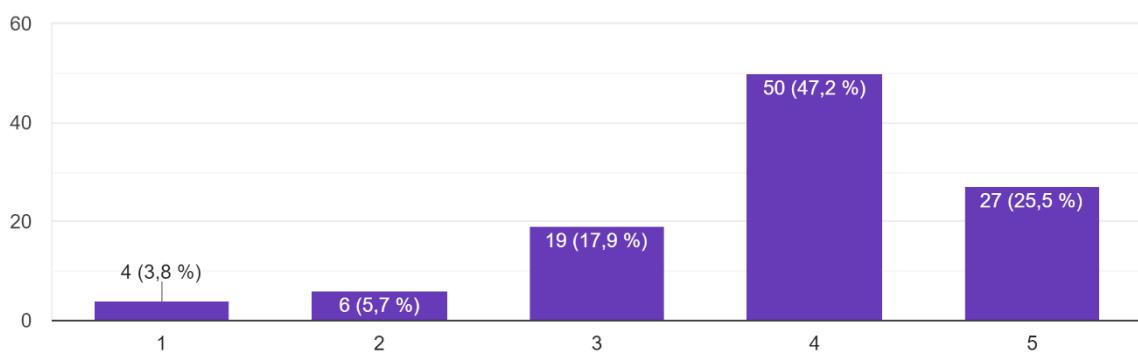

Grafikon 10. Članovi klubova u Poreču

Ispitanici su ocijenili dostupnost sportskih terena i objekata za djecu u gradu Poreču ocjenama od 1 (vrlo loše) do 5 (izvrsno). Najveći broj ispitanika 50 (47,2%) ocijenio je dostupnost sportskih objekata i terena za djecu ocjenom 4. Ocjenom 5 ocijenilo je 27 ispitanika (25,5%), a ocjenom 3 njih 19 (17,9%). Šest ispitanika (5,7%) dalo je ocjenu 2, a 4 ispitanika dala su ocjenu 1 (3,8%).

Kako biste ocijenili dostupnost sportskih objekata i terena za djecu u gradu Poreču?

106 odgovora

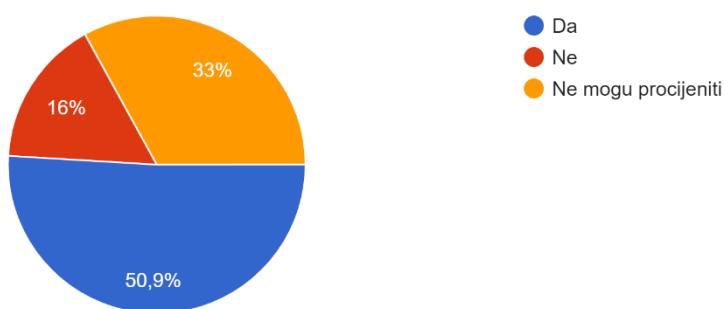

Grafikon 11. Dostupnost sportskih objekata i terena

Većina ispitanika (njih 54) smatra da su sportski programi i aktivnosti dostupni po pristupačnim cijenama (50,9%). Ispitanici koji smatraju da sportski programi nisu dostupni po pristupačnim cijenama čine 16% ili njih 17. Ispitanici koji ne mogu procijeniti čine 33% (njih 35).

Smatrate li da su sportski programi i aktivnosti u Poreču dostupni po pristupačnim cijenama?

106 odgovora

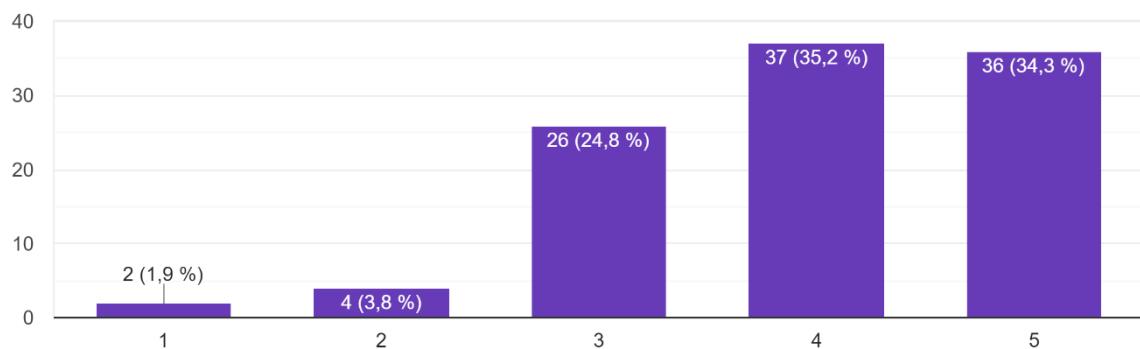

Grafikon 12. Pristupačnost cijena sportskih programa i aktivnosti

Ispitanici su ocijenili ponudu aktivnosti u gradu Poreču ocjenama od 1 (u potpunosti se ne slažem) do 5 (u potpunosti se slažem). Najviše ispitanika dalo je ocjenu 4, njih 37 (35,2%). Ocjenu 5 dalo je 36 ispitanika (34,3%). dva ispitanika dala su ocjenu 1 (1,9%), ocjenu 2 dalo je 4 ispitanika (3,8%) a ocjenu 3 dalo je 26 ispitanika (24,8%).

Grad Poreč nudi dovoljno aktivnosti za djecu.

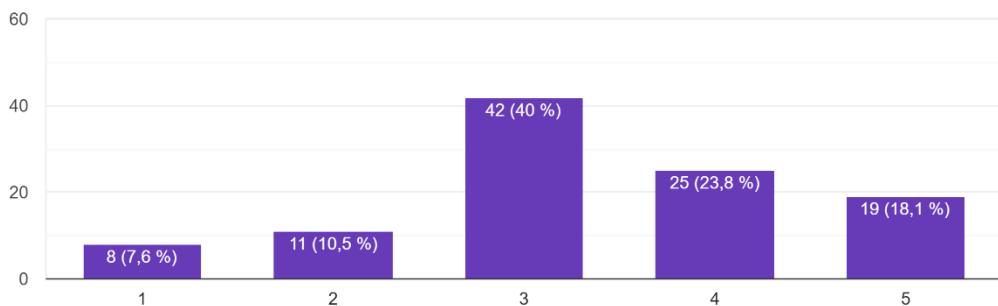
105 odgovora

Grafikon 13. Ponuda aktivnosti u gradu Poreču

Na anketno pitanje nudi li grad Poreč dovoljno edukacija ili tečajeva za djecu i/ili roditelje ispitanici su ocjenjivali ocjenama od 1 (u potpunosti se ne slažem) do 5 (u potpunosti se slažem). Najviše ispitanika ocijenilo je ocjenom 3, njih 42 (40%). Ocjrenom 1 ocijenilo je 8 ispitanika (7,6%), ocjenu 2 dalo je 11 ispitanika (10,5%), a ocjenu 4 dalo je 25 ispitanika (23,8%). U potpunosti se slaže 19 ispitanika (18,1%).

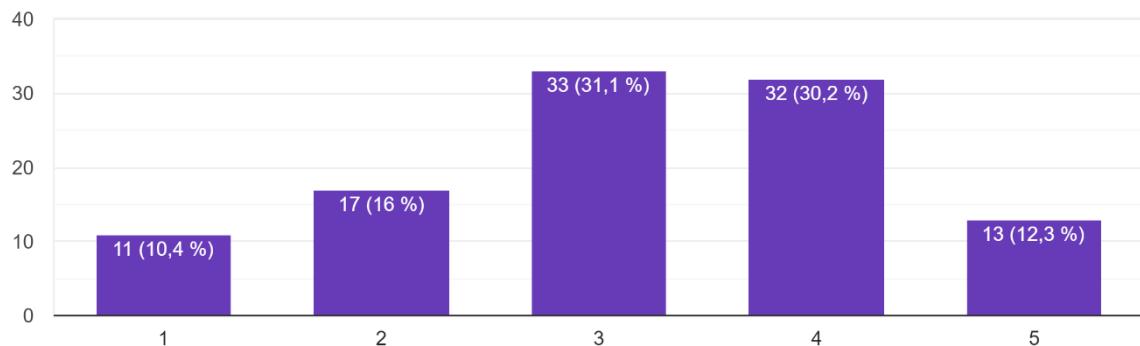
Grad Poreč nudi dovoljno edukacija ili tečajeva za djecu i/ili roditelje.
105 odgovora

Grafikon 14. Zadovoljstvo ponudom edukacija ili tečajeva za djecu i/ili roditelje

Ispitanici su ocijenili pristupačnost i dostupnost zdravstvenih ustanova za potrebe djece u gradu Poreču ocjenama od 1 (vrlo loše) do 5 (izvrsno). Ocjenom 1 ocijenilo je 11 ispitanika (10,4%), ocjenom 2 ocijenilo je 17 ispitanika (16%), dok je ocjenu 3 dalo 33 ispitanika (31,1%). Njih 32 ocijenilo je dostupnost i pristupačnost zdravstvenih ustanova ocjenom 4 (30,2%), a ocjenu 5 dalo je 13 ispitanika (12,3%).

Kako biste ocijenili pristupačnost i dostupnost zdravstvenih ustanova (bolnice, ambulante, ljekarne itd.) za potrebe vaše djece u Poreču?
106 odgovora

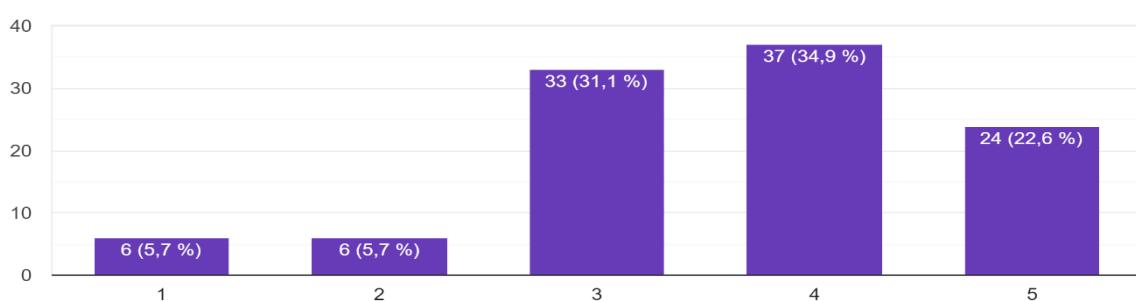

Grafikon 15. Dostupnost i pristupačnost zdravstvenih ustanova

Dostupnost preventivnih zdravstvenih programa za djecu u Poreču ispitanici su ocijenili ocjenama od 1 (vrlo loše) do 5 (izvrsno). Većina ispitanika ocijenila je ocjenom 4, njih 37 (34,9%), dok je ocjenu 3 dalo 33 ispitanika (31,1%). Ocjenu 1 i 2 dalo je po 6 ispitanika (5,7% za svaku ocjenu). Izvrsnom ocjenom ocijenilo je 24 ispitanika (22,6%).

Kako biste ocijenili dostupnost preventivnih zdravstvenih programa (cijepljenje, redoviti pregledi itd.) za djecu u Poreču?

106 odgovora

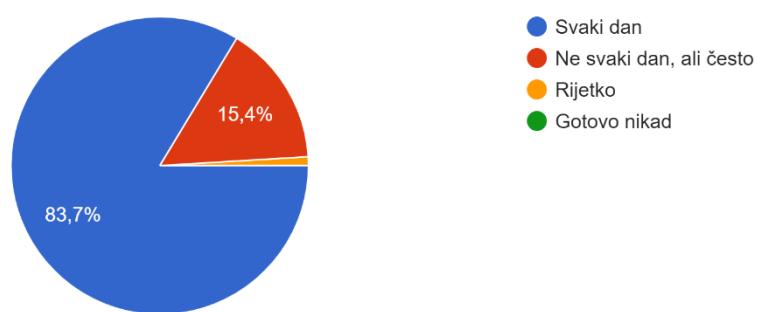

Grafikon 16. Dostupnost preventivnih zdravstvenih programa

Na pitanje koliko djeca ispitanika provode vrijeme vani na svježem zraku jedan ispitanik (1%) odgovorio je rijetko. Ne svaki dan, ali često odgovorilo je 16 ispitanika (15,4%), a najveći broj ispitanika, njih 87 (83,7%) odgovorilo je da djeca svakodnevno provode vrijeme vani na svježem zraku.

Koliko često vaše dijete provodi vrijeme vani na svježem zraku (igra, sportske aktivnosti itd.)?

104 odgovora

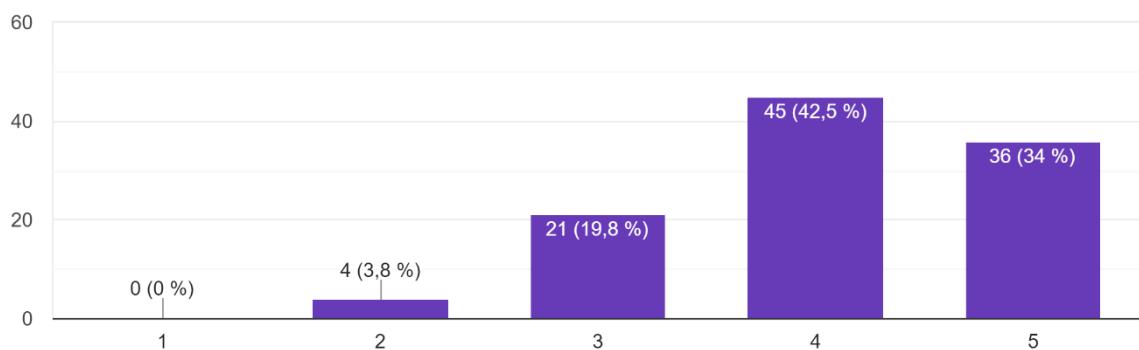

Grafikon 17. Boravak djece na svježem zraku

U promicanju zdravih prehrambenih navika kod djece u obitelji ispitanici su ocjenjivali ocjenama od 1 (u potpunosti se ne slažem) do 5 (u potpunosti se slažem), a najveći broj ispitanika ocijenilo je ocjenom 4 njih 45 (42,5%). Slijedi ocjena 5 kojom je 36 spitanika (34%) ocijenilo promicanje prehrambenih navika kod djece u obitelji. Ocjenu 2 dalo je 4 ispitanika (3,8%), a 21 ispitanik dao je ocjenu 3 (19,8%).

Moja obitelj aktivna je u promicanju zdravih prehrambenih navika kod djece.

106 odgovora

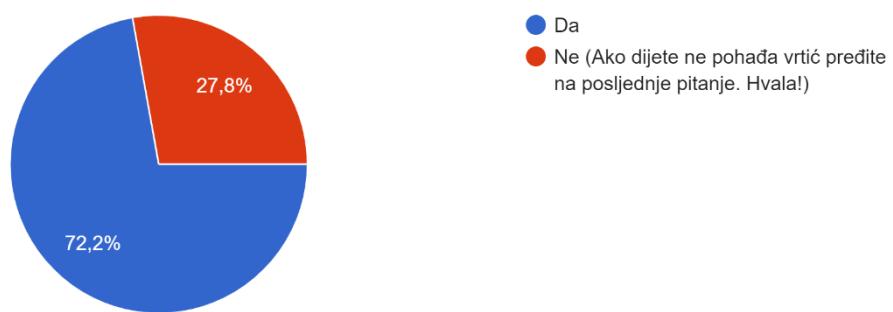

Grafikon 18. Aktivno promicanje zdravih prehrambenih navika

Djeca 70 (72,2%) ispitanika pohađa vrtić, a djeca 27 (27,8%) ispitanika ne pohađa vrtić. Ukoliko djeca ispitanika ne pohađaju vrtić, preskaču sljedeća pitanja i prelaze na posljednje pitanje.

Pohađa li Vaše dijete vrtić?

97 odgovora

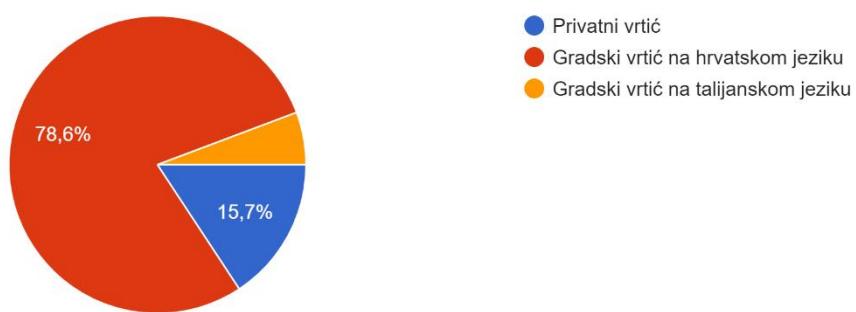

Grafikon 19. Pohađanje vrtića

Najveći broj ispitanika koristi usluge gradskog vrtića na hrvatskom jeziku, njih 55 (78,6%). Usluge privatnih vrtića koristi 11 ispitanika (15,7%), a usluge gradskog vrtića na talijanskom jeziku 4 ispitanika (5,7%).

Koji vrtić Vaše dijete trenutno pohađa?

70 odgovora

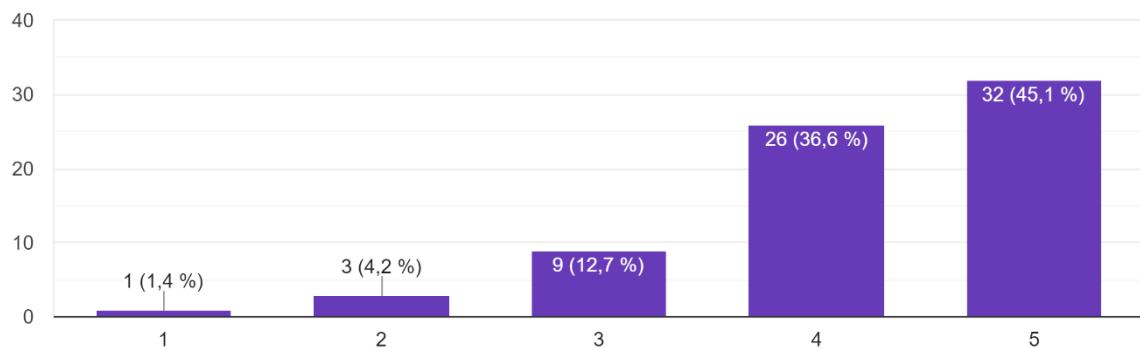

Grafikon 20. Pohađanje vrtića djece ispitanika

Ispitanici su kvalitetu usluga i brigu u vrtiću ocijenili ocjenama od 1 (vrlo loše) do 5 (izvrsno). Najveći broj ispitanika, njih 32 (45,1%) ocijenilo je ocjenom 5, dok je 26 ispitanika (36,6%) dalo ocjenu 4. Ocjenu 3 dalo je 9 ispitanika (12,7%), dok ocjenu 2 tri ispitanika (4,2%). Vrlo lošom ocjenom ocijenio je jedan ispitanik što čini 1,4 %.

Kako biste ocijenili kvalitetu usluga i brigu u vrtiću koji vaše dijete pohađa?

71 odgovor

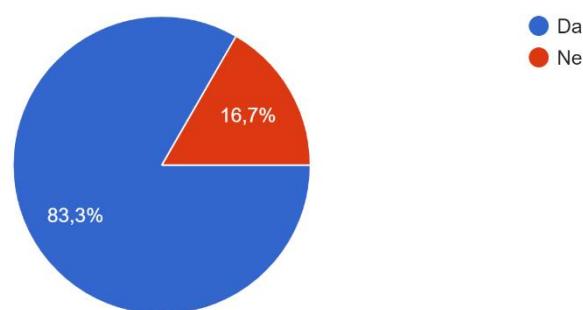

Grafikon 21. Kvaliteta usluge i briga u vrtiću

Dostupnost vrtića prema radnim satima i potrebama zadovoljava 60 ispitanika (83,3%), a ne zadovoljava 12 ispitanika (16,7%).

Je li vrtić dostupan prema vašim radnim satima i potrebama?

72 odgovora

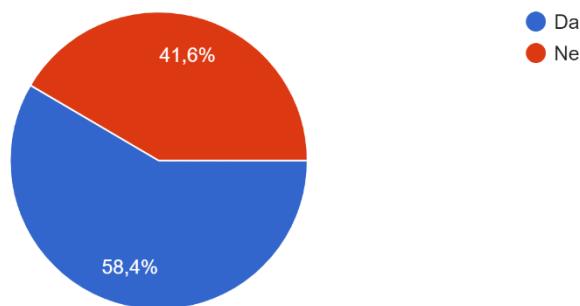

Grafikon 22. Dostupnost vrtića prema radnim satima i potrebama ispitanika

Pristupačnost cijena vrtića za obitelj u Poreču je zadovoljavajuća za 45 (58,4%) ispitanika, a nije zadovoljavajuća za 32 ispitanika (41,6%).

Smatrate li da su cijene vrtića u Poreču pristupačne za obitelj?

77 odgovora

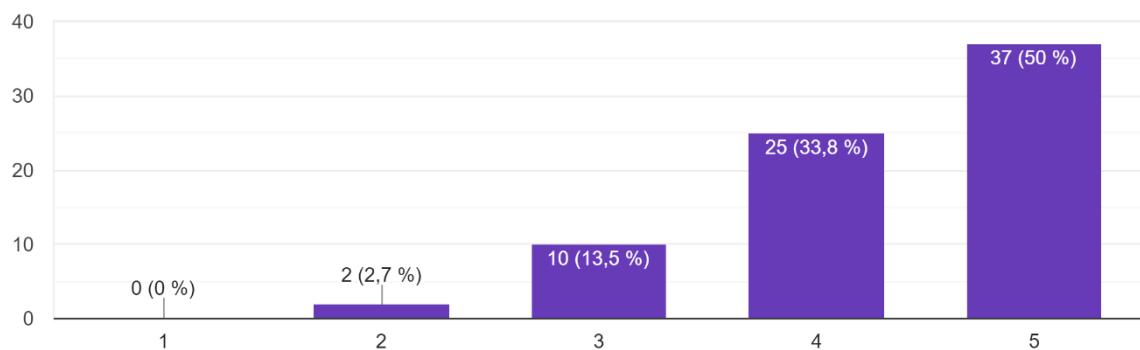

Grafikon 23. Pristupačnost cijena vrtića

Ispitanici su sigurnost i higijenu u vrtiću ocijenili ocjenama od 1 (vrlo loše) do 5 (izvrsno). Najveći broj ispitanika dalo je ocjenu 5, njih 37 što čini 50%. Ocjenu 4 dalo je 25 ispitanika (33,8%), ocjenu 3 dalo je 10 ispitanika (13,5%), a ocjenu 2 dva ispitanika (2,7%).

Kako biste ocijenili sigurnost i higijenu u vrtiću?

74 odgovora

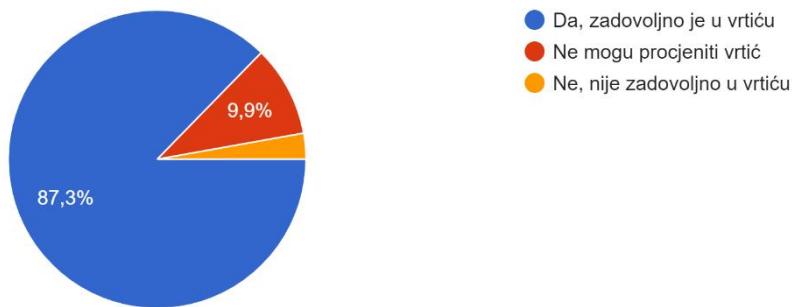

Grafikon 24. Sigurnost i higijena u vrtiću

Na anketno pitanje je li dijete ispitanika zadovoljno i sretno u vrtiću, 62 ispitanika (87,3%) izjavilo je da je zadovoljno u vrtiću, njih dvoje (2,8%) nije zadovoljno u vrtiću, dok 7 ispitanika nije moglo procijeniti (9,9%).

Je li vaše dijete zadovoljno i sretno u vrtiću?

71 odgovor

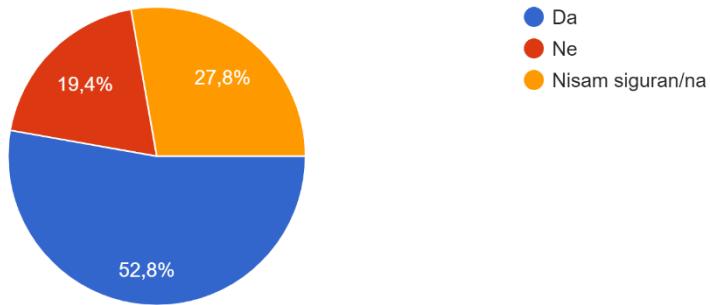

Grafikon 25. Zadovoljstvo vrtićem

Ispitanici su sudjelovanje djece u programima usmjerenim na zdravlje i prevenciju izjavili da su sudjelovala, njih 38 (52,8%), dok je njih 14 (19,4%) izjavilo da djeca nisu sudjelovala u navedenim programima. Nije sigurno 20 ispitanika (27,8%).

Je li vaše dijete sudjelovalo u vrtičkim programima usmjerenim na zdravlje i prevenciju?

72 odgovora

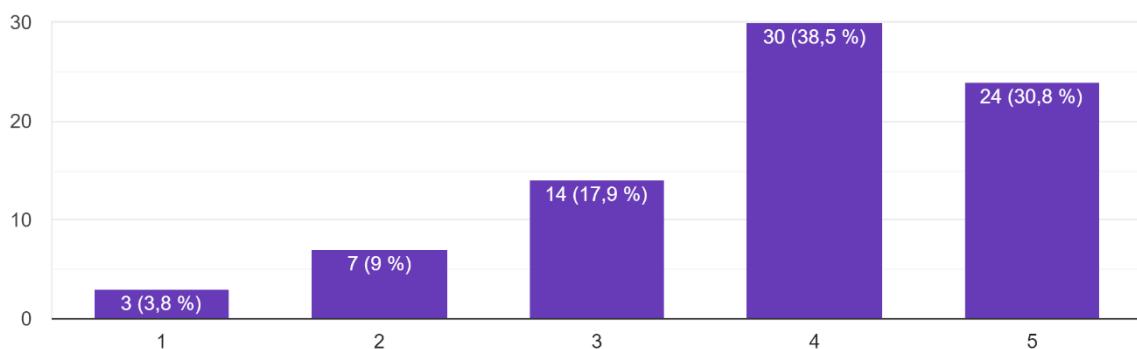

Grafikon 26. Sudjelovanje djece u programima za zdravlje i prevenciju

Dostupnost zdrave prehrane u vrtiću ispitanici su ocijenili ocjenama od 1 (vrlo loše) do 5 (izvrsno). Najveći broj ispitanika dalo je ocjenu 4, njih 30 (38,5%). Ocjenu 1 dalo je 3 ispitanika (3,8%), ocjenu 2 dalo je 7 ispitanika (9%), a ocjenu 3 dalo je 14 ispitanika (17,9%). Izvrsnom ocjenom ocijenilo je 24 ispitanika (30,8%).

Kako ocjenjujete dostupnost zdrave prehrane u vrtiću za djecu u Poreču?

78 odgovora

Grafikon 27. Ocjena dostupnosti zdrave prehrane

Na posljednje pitanje „Imate li dodatne komentare, sugestije ili prijedloge na temu promicanja zdravog načina života djece u Poreču“ mogli su odgovoriti svi ispitanici. Na to pitanje odgovorilo je 17 ispitanika te su njihovi odgovori sljedeći:

- „Mislim da se svi moramo uključiti, ne čekati od društva nešto zdravo za gotovo. Problem polazi od nad samih“,
 - „Malo više edukacija u vrtićima i školama za mlade roditelje“,
 - „Trebalo bi možda ubaciti vise sportskih dana i razna natjecanja kroz cijelu godinu koja su besplatna i upoznati djecu sa raznim sportovima ne samo sa nogometom“,
 - „Dijete treba bit na zraku u svim godišnjim dobima i da na malim greška uči u kreativnom i motoričkom igranju, u protivnom postati će živući roboti sa programiranim mozgom“,
- „Educirati više djecu u vrtiću o dobrobiti zdrave prehrane i bavljenju sportskim aktivnostima“,

„Suradnja Planinarskog društva, penjačkih, ronilački i speleo i drugih klubova (koji postoje u gradu) sa školama i vrtićima, omogućiti im da svoje aktivnosti edukacijama, izletima i druženjima prezentiraju djeci od mali nogu. Da škole u suradnji s Planinarskim društvima organiziraju pješačenja u krugu zavičaja s naglaskom na Učku i Čićariju i upoznaju ljepote zavičaja ali i uže okolice grada. Da se iste uključi uvećinu manifestacije Grada“,

- „U okolnim mjestima, koje spadaju pod Poreč, ne ulaze se u igrališta - ne sade se drveća za hladovinu, a sprave su oronule. Djeca se radi toga ljeti ne mogu igrati, već moramo ići u Poreč na igrališta koja imaju hladovinu. Često je trava prevelika za biti na igralištu i sl. Odnosi se na Žbandaj“,
- „U OŠ Poreč veliki je problem održavanje nastave TZK posebno u nižim razredima,a obroci koje dobivaju u školi su loši (čokolada krafna sa čokoladnim mlijekom)“,
- „Centar grada je betoniziran i fali kutića za pješake, piknike, mlade... kao što je onaj u Zagrebačkoj. Za razliku od Rovinja koji praktički na glavnom trgu ima parkiće, mi imamo park u starom gradu koji je predaleko za dnevne odlaske i park Olge Ban koji je...što je. Javni gradski prijevoz za djecu bi trebao biti besplatan“,
- „Više edukacije i rada s roditeljima. Više upaganja za bolje uvjete djeci i odgajateljicama i bolje plaće kako bi bili svi zadoboljni“,
- „Popravite već jednom parkiće u kvartovima !!!“,
- „Samo nastavite kvalitetno raditi i truditi se.Hvala!“,
- „Da učitelji budu uzor djeci na način da se o tome priča malo više u školi, odnosno da se uvedu radionice gdje bi se o tome razmatralo“,
- „Učiti djecu kroz igru o tome ili da se organiziraju radionice u vrtićima i školama na temu zdravog načina života i da to vode educirane osobe“,
- „Smatram da je ručak u većini vrtića sasvim ok no ono šta bi htjela promjeniti je doručak sa kojim djeca započinju dan (izbacila bih kruh - namirnica koja se koristi u svim obrocima i čokoladne namaze, više bi se osvrnula na proteine i zdrave masti.) te bi kao zadnji obrok također izbacila čokoladne napitke, voćne jogurte, kekse i više se usredotočila na neke zdrave namirnice.) znam da je problem i financijski i

apsolutno je lakše dat čokoladno mlijeko nego neku zdravu proteinsku palačinku, voće itd.. ali eto, to je moje osobno mišljenje i smatram da im to nije potrebno“.

8. ZAKLJUČAK

U današnjem društvu koje karakterizira ubrzani ritam života, tehnološki napredak i sve veći tempo rada, roditelji se često suočavaju s izazovom provođenja vremena s obitelji, posebno s djecom. U takvom okruženju, gradovi igraju ključnu ulogu u pružanju podrške obiteljima, osiguravajući odgovarajuće aktivnosti te brigu o djeci tijekom radnog vremena roditelja.

Gradovi koji žele stvoriti okruženje prilagođeno potrebama djece, prepoznaju važnost ulaganja u vrtiće, jaslice i škole kako bi osigurali siguran i poticajni prostor za razvoj najmlađih članova zajednice. U tom kontekstu, Grad Poreč se ističe kao jedan od naprednijih gradova u Republici Hrvatskoj, koji aktivno radi na stvaranju uvjeta koji podržavaju dobrobit i razvoj djece.

Pored ulaganja u obrazovne institucije, Grad Poreč kontinuirano radi na poboljšanju gradske infrastrukture kako bi osigurao pristup različitim uslugama i sadržajima svim svojim građanima, bez obzira na njihovo mjesto stanovanja. To uključuje i unaprjeđenje kulturnih, sportskih i obrazovnih programa te stvaranje prostora za slobodno vrijeme i aktivnosti na otvorenom.

Osim toga, Grad Poreč prepoznaje važnost očuvanja identiteta zajednice te potiče sudjelovanje građana u kreiranju javnih politika i projekata koji odgovaraju njihovim potrebama i interesima. Kroz sve navedene napore, Grad Poreč aktivno radi na stvaranju gradskog okruženja koje potiče zdrav i sretan razvoj djece i svih građana.

9. LITERATURA

1. Barić, R. (2007). Vježbam jer se osjećam dobro! Sport za sve u funkciji unaprjeđenja kvalitete života - zbornik radova. Andrijašević, Mirna (ur.). Zagreb: Parvus, str. 31- 39. [Pristupljeno:11.01.2024.]
2. Basanić Čuš, N. (2007). Poreč: Kreativne radionice za djecu s invaliditetom i njihove prijatelje. *Epoха zdravlja: glasilo Hrvatske mreže zdravih gradova*, 3(2), 8-10.
3. Berk, L. E. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
4. Bokulić, I. (2017). *Tjelesno vježbanje i slobodno vrijeme djece predškolske dobi* (Doctoral dissertation, University of Zagreb. Faculty of Teacher Education).
5. Findak, V., Delija, K. (2001). *Tjelesna i zdravstvena kultura u predškolskom odgoju*. Zagreb: Edip.
6. Jurčević – Lozančić, A. (2005). *Izazovi odrastanja – predškolsko dijete u okružju suvremene obitelji i vrtića*. Petrinja: Visoka učiteljska škola.
7. Jurčević-Lozančić, A. (2011). Teorijski pogledi na razvoj socijalne kompetencije predškolskog djeteta. *Pedagogijska istraživanja*, 8(2), 271-281.
8. Krog, D. (2010). Pozitivni učinci tjelesnih aktivnosti. *Djeca u Europi: zajednička publikacija mreže europskih časopisa* [online], 2(4), 4-5. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/123512> [Pristupljeno: 3.08.2022.]
9. Marojević, M. (2019). *Važnost bavljenja sportom u ranoj i predškolskoj dobi* (Doctoral dissertation, University of Zagreb. Faculty of Teacher Education. Chair of Kinesiology Education). Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:653164> [Pristupljeno: 11.11. 2023.]
10. Musa, M. (2022). *Funkcionalna opremljenost i kvaliteta života u Poreču* (Doctoral dissertation, University of Zagreb. Faculty of Science. Department of Geography). Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:217:424698> [Pristupljeno: 03.09. 2023.]
11. Neljak, B. (2009). Kineziološka metodika u predškolskom odgoju. Zagreb: *Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu*.
12. Neljak, B. (2009.) Kineziološka metodika u predškolskom odgoju. Zagreb.

13. Nikolić, I., Marić, Z., Mraković, S. (2022). Percepcija roditelja o tjelesnoj aktivnosti njihove djece. *16. Međunarodna nuačna konferencija*, 139.
14. Novak, K. (2021). *Uključenost djece predškolske dobi u sportske aktivnosti* (Doctoral dissertation, University of Zagreb. Faculty of Teacher Education). Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:808360> [Pristupljeno: 15.10. 2023.]
15. Pilat, P. (2023). *Bavljenje sportskim aktivnostima djece predškolske dobi* (Doctoral dissertation, University of Zagreb. Faculty of Teacher Education). Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:441809> [Pristupljeno: 28.10. 2023.]
16. Rosić, V. (2005.) Odgoj obitelj škola. Rijeka: Naklada Žagar
17. Rosić, V. (2005.) Slobodno vrijeme slobodne aktivnosti. Rijeka: Naklada Žagar
18. Sedlar, A., Boneta, Ž. (2012.) Obiteljsko slobodno vrijeme. *Dijete, vrtić, obitelj*. [Online] vol. 18. (70). 14-15. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/182835> [Pristupljeno: 03.08.2023.]
19. Selimović, H., Karić, E. (2011.) Učenje djece predškolske dobi. *Metodički obzori*. [Online] vol. 61. (11). 155-156. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/71223> [Pristupljeno: 29.11.2023.]
20. Sindik, J. (2008). Sport za svako dijete. Buševec: Ostvarenje d.o.o.
21. Sindik, J. (2009). Kineziološki programi u dječjim vrtićima kao sredstvo očuvanja djetetova zdravlja i poticanja razvoja. *Medica Jadertina*, 39(1-2), 19-28.
22. Šimić, M., & Morosin, L. (2016). Unaprjeđenje kvalitete usluga rane intervencije kod djece s neurorizicima i razvojnim teškoćama u Istarskoj županiji. *Epoha zdravlja: glasilo Hrvatske mreže zdravih gradova*, 9(1), 13-16.
23. Vukić, V. V. (2012). Prostorno okruženje kao poticaj za razvoj i učenje djece predškolske dobi. *Magistra Jadertina*, 7(1.).
24. Zini, M. (2006). Vidi, osluhni, dodirni, okusi, pomiriši i voli. *Dijete, vrtić, obitelj: Časopis za odgoj i naobrazbu predškolske djece namijenjen stručnjacima i roditeljima*, 12(44), 15-17.

Internetski izvori

25. Grad Poreč – Parenzo: UO za društvene djelatnosti (2024) Dostupno na:
<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=162&pid=61> [Pristupljeno: 17.10.2023]
26. Grad Poreč – Parenzo: Sportski server. Dostupno na:
<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=24&pid=14> [Pristupljeno: 10.10.2023.]
27. Grad Poreč – Parenzo. Poreč: u uređenje i opremanje dječjih igrališta u 2018. uloženo blizu 300 tisuća kuna. Dostupno na:
<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=34831&pid=&j=CRO>
[Pristupljeno: 11.10.2023.]
28. Poreč jedan od rijetkih gradova s pozitivnim demografskim trendovima: broj stanovnika porastao za 18%, bilježi pozitivan prirodni porast, a više se ljudi useljava nego li iseljava. Dostupno na:
<http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=41563&pid=&j=CRO>
[Pristupljeno: 15.10.2023.]
29. Pučko otvoreno učilište Poreč: Upisi u glazbeni vrtić. Dostupno na:
<https://www.poip.hr/novosti/novosti/upisi-u-glazbeni-vrtic/>
[Pristupljeno: 10.02.2024.]
30. Savez društva Naša djeca Hrvatske – O savezu (2021) Dostupno na: <https://savezdnd.hr/naslovnica/o-savezu/> [Pristupljeno: 17.10.2023.]
31. Sportska zajednica grada Poreča – Klubovi. Dostupno na:
<https://szgp.hr/Porec/271/HR> [Pristupljeno: 19.10.2023.]
32. Novi vrtići u naseljima Nova Vas i Varvari za 300 mališana. Dostupno na:
<https://www.glasistre.hr/istra/2023/09/01/novi-vrtici-u-naseljima-nova-vas-i-varvari-za-300-novih-malisana-881922> [Pristupljeno: 15.10.2023]
33. Ulaganja u porečku sportsku infrastrukturu: u 2024. u planu je izgradnja još jednog terena na nogometnom kampusu (2023) Dostupno na:
<https://www.glasistre.hr/istra/2023/12/28/ulaganje-u-porecku-sportsku-infrastrukturu-u-2024-u-planu-je-izgradnja-jos-jednog-terena-na-nogome-905121>
[Pristupljeno: 15.01.2024.]

- 34.U porečkim vrtićima kreće program sportskog vrtića (2022) Dostupno na: <https://www.glasistre.hr/istra/porec-kreće-program-sportskog-vrtica-772941> [Pristupljeno: 04.10.2024.]
- 35.Porečkim klincima predstavljene vrijednosti bavljenja sportom (2018) Dostupno na: <https://www.ipress.hr/istra/55365-poreckim-klincima-predstavljene-vrijednosti-bavljenja-sportom> [Pristupljeno: 16.10.2023.]
- 36.Gradska knjižnica Poreč: Odjel za djecu. Dostupno na: <https://www.knjiznicaporec.hr/za-djecu-i-mlade/odjel-za-djecu/> [Pristupljeno: 16.10.2023.]
- 37.Grad Poreč – Parenzo: Kulturna događanja. Dostupno na: <https://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=212&pid=16> [Pristupljeno: 16.10.2023.]
- 38.Zdravi grad Poreč – Parenzo: Porečki predškolci hodali za zdravlje (2019) Dostupno na: <https://www.zdravi-grad-porec.hr/aktualnosti/porecki-predskolci-hodali-za-zdravlje/> [Pristupljeno: 16.10.2023.]
- 39.Zdravi grad Poreč – Parenzo: U Poreču ljetne aktivnosti za dječje zdrave životne izbole „Živjeti zdravo“ (2019) Dostupno na: <https://www.zdravi-grad-porec.hr/aktualnosti/u-porecu-ljetne-aktivnosti-za-djecie-zdrave-zivotne-izbole-zivjeti-zdravo/> [Pristupljeno: 17.10.2023.]
- 40.Program rada ZGP (2021) Dostupno na: https://www.zdravi-grad-porec.hr/w/wp-content/uploads/2022/02/program_rada_ZGP_2021.pdf [Pristupljeno: 19.10.2023.]
- 41.Europska unija. Dostupno na: https://youth.europa.eu/volunteering/organisation/74770_sv [Pristupljeno: 17.10.2023.]

Izvor slika:

42.Slika 1.

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.istriaterramagica.eu%2Fscena%2Fkamo-za-vikend%2Fdodite-na-porecki-hoditi-i-zdravi-bit-2023%2F&psig=AOvVaw1mrN1tIQbSIAuKo98zYBik&ust=1707678772941000&sourc=images&cd=vfe&opi=89978449&ved=0CBIQjRxqFwoTCLjMpKi9oYQDFQAAAAAdAAAAABAE>

43. Slika 2.

https://www.google.com/search?q=GRAD+PORE%C4%8C+KARTA&tbo=isch&chips=q:grad+pore%C4%8D+karta,online_chips:geografski+polo%C5%BEaj:6EVc0ymfSpg%3D&rlz=1C1GCEA_enHR991HR991&hl=hr&sa=X&ved=2ahUKEwiooZm42_2DAxVR6AIHHR5-BrIQ4IYoBXoECAEQPQ&biw=1519&bih=730#imgrc=-6z4x3xE_a2DqM

10. POPIS SLIKA, FOTOGRAFIJA, GRAFIKONA I TABLICA

Popis grafikona

Grafikon 1 Sudionici s obzirom na spol	40
Grafikon 2 Sudionici s obzirom na dob	41
Grafikon 3. Sudionici s obzirom na razinu obrazovanja.....	42
Grafikon 4. Sudionici s obzirom na mjesto stanovanja	42
Grafikon 5. Sudionici prema duljini življenja u gradu Poreču	43
Grafikon 6. Sudionici s obzirom na radni odnos	44
Grafikon 7. Zadovoljstvo ispitanika dostupnošću igrališta, parkova i drugih vanjskih prostora za igru i rekreaciju	44
Grafikon 8. Broj djece u obitelji	45
Grafikon 9. Sudjelovanje u sportskim aktivnostima	46
Grafikon 10. Članovi klubova u Poreču	46
Grafikon 11. Dostupnost sportskih objekata i terena	47
Grafikon 12. Pristupačnost cijena sportskih programa i aktivnosti	47
Grafikon 13. Ponuda aktivnosti u gradu Poreču	48
Grafikon 14. Zadovoljstvo ponudom edukacija ili tečajeva za djecu i/ili roditelje	49
Grafikon 15. Dostupnost i pristupačnost zdravstvenih ustanova	49
Grafikon 16. Dostupnost preventivnih zdravstvenih programa	50
Grafikon 17. Boravak djece na svježem zraku.....	50
Grafikon 18. Aktivno promicanje zdravih prehrabnenih navika	51
Grafikon 19. Pohađanje vrtića	51
Grafikon 20. Pohađanje vrtića djece ispitanika	52
Grafikon 21. Kvaliteta usluge i briga u vrtiću.....	53
Grafikon 22. Dostupnost vrtića prema radnim satima i potrebama ispitanika	53
Grafikon 23. Pristupačnost cijena vrtića.....	54
Grafikon 24. Sigurnost i higijena u vrtiću	54
Grafikon 25. Zadovoljstvo vrtićem	55
Grafikon 26.Sudjelovanje djece u programima za zdravlje i prevenciju	55
Grafikon 27. Ocjena dostupnosti zdrave prehrane	56

Popis slika

Slika 1. Općina Poreč	11
Slika 2. Logo zdravstvene inicijative	29

Popis tablica

Tablica 1. Popis dječjih igrališta u gradu Poreču.....	16
--	----

11. PRILOG

Pitanja za intervju s gradonačelnikom grada Poreča Lorisom Peršurićem

1. Nekoliko rečenica o sebi.
2. Koji se projekti trenutno provode u smjeru poboljšanja kvalitete života djece u gradu Poreču?
3. Kako grad Poreč osigurava dostupnost javnih prostora za igru i rekreaciju djece?
4. Na koji način grad Poreč provodi i podiže obrazovne i kulturne inicijative prilagođene specifičnim potrebama djece u gradu Poreču?
5. Kako je koncipiran plan koji osigurava kapacitete u dječjim vrtićima, školama i obrazovnim sadržajima u gradu Poreču?
6. Kako grad Poreč potiče i provodi inkluziju djece s posebnim potrebama i osigurava jednak pristup svim uslugama i resursima?
7. Koje su buduće inicijative ili projekti koje grad planira provesti s ciljem unapređenja dobrobiti djece?
8. Na koji način grad Poreč surađuje s roditeljima, odgojno-obrazovnim ustanovama i ostalim relevantnim organizacijama kako bi se buduće planirani projekti prilagodili životu djeci i mladima?

9. Na koji način grad Poreč provodi odgoj djece o održivom očuvanju i zaštite okoliša te društvenoj odgovornosti i na koji način se djecu i mlade educira?
10. Kako grad Poreč sustavno razmatra dječje potrebe i interes u procesima urbanog planiranja, uključujući izgradnju novih infrastrukturnih projekata?
11. Kako biste definirali pojam „Grada po Mjeri Djeteta“ i koliko smatraste važnim aspektom uključivanja djece u procese budućih planiranja projekata?
12. Možete li predstaviti postojeće inicijative ili programe u gradu Poreču koji su osmišljeni da poboljšaju život djece.
13. Kako grad Poreč potiče aktivno sudjelovanje djece u kulturnim i sportskim aktivnostima?
14. Koji se rekreacijski događaji nude djeci i mladima te njihovim roditeljima tijekom godine, a organizirani su od strane grada Poreča ili grad Poreč sudjeluje u organizaciji istih?
15. Recite mi nešto o prehrani u porečkim vrtićima i školama. Koliko smatraste da će samostalnim odabirom obroka u OŠ Finida djeca više jesti kuhanu i zdravu hranu?
(Provedena degustacija obroka u OŠ Finida)
16. Postoje li programi za praćenje pretilosti kod djece i mlađih u gradu Poreču (HZJZ) te na koji način grad potiče zdravu prehranu kod djece i mlađih?
17. Recite mi nešto o inicijativi: Poreč – vrtić kao primjer servis obitelji?

Pitanja za intervju s Upravnim odjelom za društvene djelatnosti grada Poreča

1. Koje su glavne odgovornosti i funkcije Upravnog odjela koji vodite?
2. Kako biste opisali trenutno stanje odgojno-obrazovnih ustanova u gradu Poreču?
Kakvi su trenutni izazovi s kojima se suočavate?
3. Koji su najvažniji ciljevi i prioriteti vašeg odjela u narednom razdoblju?

4. Kako postići kvalitetu obrazovanja i zadovoljstvo odgojitelja, učitelja, djece i roditelja u vašem sustavu?
5. Možete li podijeliti informacije o trenutnim inicijativama ili projektima koji su usmjereni na unaprjeđenje obrazovanja u Poreču?
6. Kako je organiziran sustav podrške djeci s posebnim potrebama u ustanovama?
7. Kako potičete suradnju između odgojno-obrazovnih ustanova i lokalne zajednice, uključujući roditelje i lokalne organizacije?
8. Kako roditelji i lokalna zajednica mogu aktivno sudjelovati u poboljšanju obrazovanja u Poreču?
9. Možete li podijeliti informacije o najvažnijim projektima i inicijativama koje trenutno provodite ili planirate za budućnost?
10. Kako vaš Upravni odjel surađuje s drugim gradskim ili općinskim tijelima te drugim relevantnim organizacijama?
11. Možete li podijeliti informacije o proračunu vašeg Upravnog odjela i kako se financiraju vaše aktivnosti?
12. Koji su vaši planovi za unapređenje usluga i učinkovitost Upravnog odjela u budućnosti?

Pitanja za intervju s bivšom ravnateljicom dječjeg vrtića „Radost“ Poreč – Parenzo

1. Kako se Dječji vrtić „Radost“ razvio i proširio od osnutka do danas?
2. Kako je suradnja s lokalnom zajednicom doprinijela razvoju dječjeg vrtića i njegovoj integraciji u okolinu?
3. Možete li izdvojiti neke značajne trenutke ili postignuća kojima se posebno ponosite u povijesti dječjeg vrtića?

4. Koje su bile ključne inicijative i izazovi u rastu i razvoju vrtića tijekom proteklih godina?
5. Kako je dječji vrtić prilagodio svoje aktivnosti promjenama u obrazovnom sustavu i potrebama djece tijekom vremena?
6. Kako ocjenjujete utjecaj dječjeg vrtića na razvoj i obrazovanje djece u vašoj zajednici?
7. Kako dječji vrtić podržava inkluzivno obrazovanje i kako se nosi s potrebama djece s posebnim potrebama i potrebama potencijalno darovite djece?
8. Što mislite u kojem smjeru bi se Dječji vrtić „Radost“ trebao razvijati u budućnosti s obzirom na Vaše dosadašnje iskustvo?

Pitanja za anketu

1. Spol

muško

žensko

Ostalo...

2. Dob

Mlađi od 25 godina

26-30 godina

31-35 godina

36-40 godina

41-45 godina

45 godina ili stariji

3. Obrazovanje (najviša završena razina obrazovanja):

Osnovna škola

Srednja škola

Fakultet ili visoko obrazovanje

Više obrazovanje (doktorat)

4. Jeste li građanin grada Poreča?

Da

Ne

5. Koliko godina živite u gradu Poreču?

manje od 5 godina

5-10 godina

10-20 godina

20 godina ili više

6. Ukoliko ste se doselili živjeti u Poreč u zadnjih 5 godina molimo Vas da nam napišete zašto ste odabrali grad Poreč? Ukoliko živite duže u Poreču preskočite to pitanje i krenite dalje. Hvala!

7. Jeste li zaposleni u gradu Poreču?

- Nezaposlen/a sam
- Zaposlen/a sam u obližnjem mjestu/gradu
- U mirovini sam
- Radim samo sezonski
- Da, zaposlen/a sam

8. Kako biste ocijenili dostupnost igrališta, parkova i drugih vanjskih prostora za igru i rekreaciju u Poreču?

9. Broj djece u obitelji?

Ukoliko nemate djece molimo Vas da odgovorite na ovo pitanje i pređete na zadnje pitanje. Hvala!

- nemam djecu
- 1
- 2
- 3
- 4 i više

10. Dob djeteta/djece

11. Je li vaš dijete član nekog sportskog kluba u Poreču?

Da

Ne

12. Kako biste ocijenili dostupnost sportskih objekata i terena za djecu u gradu Poreču?

1

2

3

4

5

Vrlo loše

Izvrsno

13. Smatrate li da su sportski programi i aktivnosti u Poreču dostupni po pristupačnim cijenama?

Da

Ne

Ne mogu procijeniti

14. Grad Poreč nudi dovoljno aktivnosti za djecu.

1

2

3

4

5

U potpunosti se ne slažem

U potpunosti se slažem

15. Grad Poreč nudi dovoljno edukacija ili tečajeva za djecu i/ili roditelje.

1

2

3

4

5

U potpunosti se neslažem

U potpunosti se slažem

16. Kako biste ocijenili pristupačnost i dostupnost zdravstvenih ustanova (bolnice, ambulante, ljekarne itd.) za potrebe vaše djece u Poreču?

1	2	3	4	5		
Vrlo loše	☐	☒	☐	☐	☐	Izvrsno

17. Kako biste ocijenili dostupnost preventivnih zdravstvenih programa (cijepljenje, redoviti pregledi itd.) za djecu u Poreču?

1	2	3	4	5		
Vrlo loše	☐	☐	☒	☐	☐	Izvrsno

18. Koliko često vaše dijete provodi vrijeme vani na svježem zraku (igra, sportske aktivnosti itd.)?

- Svaki dan
- Ne svaki dan, ali često
- Rijetko
- Gotovo nikad

19. Moja obitelj aktivna je u promicanju zdravih prehrambenih navika kod djece.

1	2	3	4	5		
U potpunosti se ne slažem	☐	☐	☒	☐	☐	U potpunosti se slažem

20. Pohađa li Vaše dijete vrtić?

- Da
- Ne (Ako dijete ne pohađa vrtić pređite na posljednje pitanje. Hvala!)

21. Koji vrtić Vaše dijete trenutno pohađa?

- Privatni vrtić
- Gradski vrtić na hrvatskom jeziku
- Gradski vrtić na talijanskom jeziku

22. Kako biste ocijenili kvalitetu usluga i brigu u vrtiću koji vaše dijete pohađa?

1	2	3	4	5	
Vrlo loše	☐	☐	☐	☐	Izvrsno

23. Je li vrtić dostupan prema vašim radnim satima i potrebama?

- Da
- Ne

24. Smatrate li da su cijene vrtića u Poreču pristupačne za obitelj?

- Da
- Ne

25. Kako biste ocijenili sigurnost i higijenu u vrtiću?

1	2	3	4	5	
Vrlo loše	☐	☐	☐	☐	Izvrsno

26. Je li vaše dijete zadovoljno i sretno u vrtiću?

- Da, zadovoljno je u vrtiću
- Ne mogu procjeniti vrtić
- Ne, nije zadovoljno u vrtiću

27. Je li vaše dijete sudjelovalo u vrtičkim programima usmjerenim na zdravlje i prevenciju?

- Da
- Ne
- Nisam siguran/na

28. Kako ocjenjujete dostupnost zdrave prehrane u vrtiću za djecu u Poreču?

29. Imate li dodatne komentare, sugestije ili prijedloge na temu promicanja zdravog načina života djece u Poreču imate priliku to učiniti ovdje.

12. SAŽETAK

U teorijskom dijelu ovog istraživačkog rada temeljito se analizirao razvoj djece predškolske dobi, s posebnim fokusom na ključnim razvojnim područjima, kao što su motorički, emocionalni, socijalni i kognitivni aspekt. Poseban naglasak stavljen je na proučavanje načina učenja i istraživanja djece unutar njihovog prirodnog okruženja, pružajući dublji uvid u njihove potrebe i specifičnosti karakteristične za tu dobnu skupinu.

Analiza grada Poreča obuhvatila je opis geografskih karakteristika, infrastrukture te pregled objekata, ustanova i programa koje grad podržava finansijski ili djelomično podržava. Posebna pozornost posvećena je ustanovama koje pružaju raznolike usluge, uključujući odgojno-obrazovne, zdravstvene, sportske i kulturne, ne samo za građane Poreča, već i za stanovnike okolnih općina.

Istraživački segment rada uključuje tri ključna intervjua radi stvaranja sveobuhvatne slike perspektiva relevantnih dionika. Prvi intervju proveden je s gradonačelnikom grada Poreča, drugi s Upravnim odjelom za društvene djelatnosti, dok je treći intervju obavljen s bivšom ravnateljicom Dječjeg vrtića „Radost“ Poreč – Parenzo. Zaključci dobiveni kroz intervjuje ističu predanost Grada Poreča ulaganju, planiranju i provedbi programa i projekata koji su usmjereni na dobrobit njegovih građana, posebno s naglaskom na djeci i mladima.

Anketa provedena među građanima Poreča dodatno potvrđuje pozitivnu percepciju, s izraženim zadovoljstvom građana ukupnom ponudom usluga i sadržaja koje Grad Poreč pruža djeci. Sveukupno, istraživanje ističe posvećenost Grada Poreča stvaranju inkluzivnog i poticajnog okruženja za razvoj najmlađih članova zajednice.

Ključne riječi: predškolska dob, infrastruktura, financiranje, grad Poreč, djeca, građani, zadovoljstvo

SUMMARY

In the theoretical part of this research, the development of preschool-aged children was thoroughly analyzed, with a special focus on key developmental areas such as motor, emotional, social, and cognitive aspects. Particular emphasis was placed on

studying the ways in which children learn and explore within their natural environment, providing a deeper insight into their needs and specificities characteristic of this age group.

The analysis of the city of Poreč encompassed a description of geographical characteristics, infrastructure, and an overview of facilities, institutions, and programs that the city supports financially or partially. Special attention was given to institutions offering diverse services, including educational, health, sports, and cultural services, not only for the citizens of Poreč but also for residents of surrounding municipalities.

The research segment involved three key interviews to gain a comprehensive perspective of relevant stakeholders. The first interview was conducted with the mayor of the city of Poreč, the second with the Administrative Department for Social Activities, while the third interview was carried out with the former director of the "Radost" Kindergarten in Poreč – Parenzo. Conclusions drawn from the interviews underscored the commitment of the City of Poreč to investing, planning, and implementing programs and projects aimed at the well-being of its citizens, with a particular emphasis on children and youth.

The survey conducted among the citizens of Poreč further confirmed a positive perception, with citizens expressing satisfaction with the overall offering of services and content provided by the City of Poreč for children. Overall, the research highlights the dedication of the City of Poreč to creating an inclusive and stimulating environment for the development of the youngest members of the community.

Keywords: preschool age, infrastructure, financing, city of Poreč, children, citizens, satisfaction